75 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

TOREK, 17. maja 2022

Leto LXXV, št. 39, cena 2,00 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Plošča v spomin Ivanu Omanu

Ob obletnici ustanovitve Slovenske kmečke zveze sta predsednik republike Borut Pahor in škofjeloški župan Tine Radinja minuli četrtek na Omanovi domačiji v Zmincu odkrila ploščo v spomin Ivanu Omanu.

Vilma Stanovnik

Zminec – Prosvetno društvo Sotočje Škofja Loka in Občina Škofja Loka sta prireditev z odkritjem spominske plošče pripravila na prav poseben dan, saj je minuli četrtek, 12. maja, minilo natanko 34 let od ustanovitve Slovenske kmečke zveze, današnje Slovenske ljudske stranke (SLS), katere prvi predsednik je bil Ivan Oman.

Zbrane na Omanovi domačiji pri Karlinu v Zmincu, med katerimi so bili tudi predsednik prve demokratično izvoljene vlade Lojze Peterle pa tudi sestre Ivana Omana Poldka, Minka in Francka ter otroci Marija, Janez, Monika, Anka, Tatjana in Igor, je najprej nagovoril škofjeloški župan Tine Radinja. »V naši tisočletni zgodovini je bilo mnogo slavnih, zaslužnih in znanih Ločank in Ločanov. Ivan Oman ima med njimi prav posebno mesto. Njegova zavezanost za javno, za skupno dobro, pripravljenost, da poleg skrbi za kmetijo in družino naredi ogromno za to, da bi bilo v Sloveniji bolje, je tisto, po čemer se ga spominjamo,« je povedal župan Radinja in spomnil, da je Ivan Oman tudi častni občan občine Škofja Loka.

»Zaradi dela v Slovenski kmečki zvezi, predsedstvu Republike Slovenije ter v začetkih novega poglavja slovenskega parlamentarizma, zlasti pa zaradi njegove popolne premočrtnosti in predanosti samostojni neodvisni Sloveniji Ivana Omana danes štejemo med najpomembnejše politične voditelje novejše slovenske politične zgodovine,« je poudaril predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

▸ 3. stran

Spominsko ploščo sta v družbi gospodarja domačije Janeza Omana, njegove žene Marjane in njunih otrok odkrila predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in župan Občine Škofja Loka Tine Radinja. / Foto: Tina Dokl

Lampičeva prestopila v biatlon

Anamarija Lampič je v športu sprejela življenjsko odločitev. Nadela si bo puško in postala biatlonka. Načrta B, kot pravi, nima. »Je samo načrt A. Vse bom naredila, da bom uspela v biatlonu,« poudarja 26-letnica iz Valburge, ki je včeraj odšla na prve skupne biatlonske priprave na Pokljuko.

Maja Bertoncelj

Ljubljana, Rudno polje – Pred dnevi je 26-letna Anamarija Lampič na družbenih omrežjih sporočila, da se seli v biatlon. Na to je sicer že večkrat namigovala, nismo pa pričakovali, da se bo to zgodilo prav pred sezono, v kateri bo Planica gostila svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju.

Novico in razloge je včeraj najprej obelodanila na novinarski konferenci na sedežu Smučarske zveze Slovenije v Ljubljani, nato pa se je podala v novo sredino. Sedmi sili se je z biatlonsko reprezentanco predstavila še na Pokljuki. »Po končani sezoni sem veliko premišljevala, kaj narediti. Lahko rečem, da sem z dosedanjimi rezultati naredila zelo veliko in dosegla vse, kar sem si zadala, razen letošnje olimpijske medalje, ki je bila res dosegljiva, a je na žalost nisem uspela dobiti. Vse sezone sem lepo rasla tako fizično kot tudi z lastnimi rezultati. Imam zmagi v svetovnem pokalu in ostale stopničke, medalji s svetovnih prvenstev, drugo in tretje mesto v skupni sprinterski razvrstitvi ter mali kristalni globus,« je začela pojasnjevati svojo odločitev.

▸ 13. stran

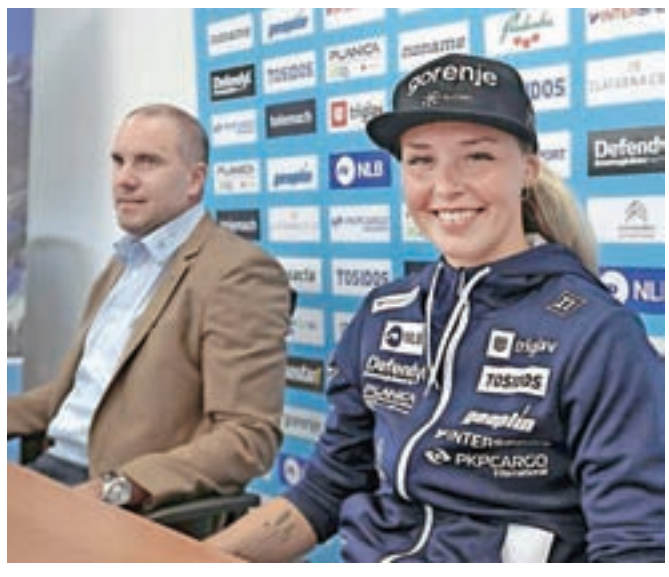

Anamarija Lampič je svojo odločitev za selitev v biatlon včeraj predstavila na sedežu Smučarske zveze Slovenije. Ob njej je direktor zveze Uroš Zupan. / Foto: Gorazd Kavčič

Iris Breganski dvakrat bronasta na olimpijadi

Maja Bertoncelj

Kranj – V Braziliji se je zaključila 24. poletna olimpijada gluhih, na kateri je dve medalji osvojila tudi Gorenjka, 21-letna Iris Breganski. Najprej je bila bronasta v mnogoboju, nato pa za konec olimpijade še v skoku v višino s preskočenimi 162 centimetri. Poleg tega je bila četrta v skoku v daljino.

▸ 13. stran

Foto: arhiv Zveza ŠIS-SPK

Iris Breganski (desno) z bronasto medaljo iz mnogoboja. V sredini zmagovalka Brežičanka Leja Glojnarič.

GORENJSKA

Jubilej gorenjskega hospica

Gorenjski odbor Slovenskega društva Hospic letos praznuje dvajsetletnico delovanja. Jubilej so prejšnji teden zaznamovali s svečanostjo v Knjižnici Antona Tomaža Linharta Radovljica.

4

GORENJSKA

Cankar in naš svet na brezniškem odru

V Kulturnem domu na Breznici je mladinska gledališka sekcija Gledališča Julke Dovžan Češpljin kompot s pronicljivo predstavo Kaj bi rekel Ivan? postavila zrcalo sodobni družbi.

9

PRAZNOVANJA

Leto okroglih obletnic pri Ankeletovih

Konec aprila je družina Ankele praznovala kar dve okrogli obletnici. Najprej je Gašperja »dohitel« Abraham, le nekaj dni kasneje pa je oče Janez praznoval osemdeseti rojstni dan.

19

ZADNJA

Sprehajalka srečala medveda

Te dni je na Facebooku zaokrožila informacija, da so v zaledju Koroške Bele (Koničev stan) v soboto ob pol osmih zjutraj opazili medveda. Lovci so kmalu preverili mesto srečanja, a niso našli sledi.

24

VREME

Danes bo oblačno s krajevnimi plohami. Jutri bo dopoldne oblačno s plohami, čez dan se bo zjasnilo. V četrtek bo pretežno jasno.

10/22 °C

jutri: spremenljivo oblačno

Fursove dražbe na spletu

Javne dražbe Finančne uprave Republike Slovenije bodo po novem potekale tudi na spletu.

Aleš Senožetnik

Ljubljana – Prva dražba, ki bo potekala na portalu furs.edrazbe.si, bo izvedena že ta petek. Zainteresirani kupci bodo tako lahko do podatkov o prodajah in slikovnega materiala o premičninah, ki se prodajajo, dostopali na enem, varnostno podprtem mestu, sporočajo s Finančne uprave. Hkrati se bodo s tega mesta tudi prijavili in sodelovali na spletni javni dražbi, kjer bodo dražili izbrane predmete, ki jih uprava prodaja po pravilih zakona, ki ureja davčno izvršbo. Draženje bo potekalo anonimno.

Kot še dodajajo na Fursu, spletni portal omogoča večjo dostopnost in sodelovanje na dražbah večjemu številu potencialnih kupcev tako z območja Slovenije kot tudi tujine. Hkrati pa se na ta način zmanjšuje tudi možnost medsebojnega dogovarjanja potencialnih kupcev, ki sodelujejo na »klasični« javni dražbi, s tem pa se povečuje učinkovitost prodaj.

Portal je razdeljen na dva dela. Del, na katerem objavljajo prodaje premičnin, je odprt in javen, medtem ko je del, namenjen izvajanju spletnih dražb, zaprt. Dostop do tega dela je mogoč le na podlagi predhodne registracije uporabnika.

Trenutno je na portalu naprodaj 16 gospodarskih in osebnih vozil ter devet koles.

Občasne popolne zapore proti Jezerskemu vrhu

Alenka Brun

Jezersko – Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo (DRSI) na širšem območju Gorenjske izvaja kar nekaj posegov v cestno infrastrukturo. Tako je v teku tudi sanacija usada na Zgornjem Jezerskem, in sicer na cesti, ki vodi proti gorskemu prelazu Jezerski vrh. Gre za delo na »prvi ridi«, kot ji pravijo domačini. Dela zajemajo sanacijo plazenja z globoko temeljeno kamnito zložbo in rekonstrukcijo ceste z odvodnjavanjem v skupni dolžini 133 metrov. Pogodbena vrednost gradbenih del naj bi znašala slabih 65 tisoč evrov, predvideni zaključek pa je konec letošnjega junija. Na spletni strani občine pa obveščajo, da do 30. maja na omenjenem odseku državne ceste načrtujejo kratkotrajne popolne zapore. Nanje lahko naletite med tednom, od ponedeljka do petka med 8. in 14. uro, trajale pa naj bi do trideset minut.

Na cesti proti prelazu Jezerski vrh bodo občasne kratkotrajne zapore odseka, kjer potekata sanacija usada in obnova vozišča.

Darilo izžrebanemu naročniku časopisa Gorenjski Glas
Knjigo prejme VALERIJA KRALIČ iz Krope.
www.gorenjskiglas.si

Poslanci izvolili predsednico

Urška Klakočar Zupančič je bila v petek izvoljena za prvo predsednico državnega zbora. Predsednik republike Borut Pahor ocenjuje, da bo mandatarja za sestavo nove vlade predlagal 23. maja.

Simon Šubic

Ljubljana – Novemu sklicu državnega zbora pričakovano predseduje Urška Klakočar Zupančič, so na petkovi ustanovni seji s tajnim glasovanjem (55 za, 25 proti) odločili novoizvoljeni poslanci. Podpredsednica Gibanja Svoboda, nekdanja okrajna sodnica, je prva ženska na tej funkciji. »Razsežnosti in verjetno tudi zgodovinske vrednosti te izvolitve se zelo veselim. Po dobrih 30 letih samostojnosti na čelo državnega zbora stopam kot ženska, morda je to prvi znanilec sprememb, ki jih naša država zelo potrebuje,« je povedala po izvolitvi. Kot je dejala, je njena prva naloga doseči, da se v državni zbor vrne kulturno in spoštljivo javno komuniciranje: »Lahko je ostro, vendar primerno argumentirano in nikoli osebno žaljivo.« Klakočar Zupančiča je bila v preteklosti sodnica Okrajnega sodišča v Ljubljani.

Državni zbor je na ustanovni seji potrdil mandate vsem devetdesetim poslancem, tudi poslancu madžarske narodne skupnosti Ferencu Horvathu, za katerega sta predstavnika madžarske manjšine Mihael Kasaš (Horvathov protikandidat na volitvah) in Attila Kovacs mandatno-volilni komisiji predlagala, naj zaradi opravljanja nezdružljivih funkcij preverijo njegov mandat. Horvath namreč še vedno opravlja funkcijo predsednika sveta Pomurske madžarske samoupravne narodne skupnosti, ki je nezdružljiva s poslansko funkcijo, kar je ugotovila tudi Komisija za preprečevanje korupcije, ki mu je zato izdala prekrškovno odločbo, kar je pravnomočno potrdilo tudi sodišče. Mandatno-volilna komisija je ugotovila, da pobudi ne izpolnjujeta pogojev za obravnavno. Z istim vprašanjem so se sicer ukvarjali že v prejšnjem sklicu državnega zbora.

Dogajanje na ustanovni seji je zaznamovala tudi poteza SDS in NSi, ki sta takoj po konstituiranju v parlamentarni postopek vložila okoli trideset zakonskih predlogov. Danijel Krivec, začasni vodja poslanske skupine SDS, ki je vložila večino predlogov zakonov, je dejal, da gre v veliki meri le za manjše popravke. Predsednik Gibanja Svoboda in verjetni mandatar Robert Golob pa dejanje opozicije ocenjuje kot nagajanje bodoči koaliciji in zlorabo parlamentarnega postopka. »Vsak normalen človek se vpraša, zakaj bi nekdo, ki je bil še pred tremi tedni v vladi in imel večino v državnem zboru, čakal na to, da pride v opozicijo in začne zakonodajno delovati,« je povedal.

Foto: Gorazd Kavčič

Urška Klakočar Zupančič iz Gibanja Svoboda je prva predsednica državnega zbora v samostojni Sloveniji.

Poslance je na ustanovni seji nagovoril tudi predsednik republike Borut Pahor. »Zaupana nam je skrb za mir in varnost, blaginjo in ugled Slovenije v svetu. O tem, kako to doseči, imamo, tako kot ljudje, ki jih predstavljamo, različna stališča in poglede. Ta različnost je velikansko bogastvo, če znamo z njim prav ravnati,« je dejal. Ob tem je napovedal, da bo kandidata za predsednika nove vlade državnemu zboru v izvolitev predlagal 23. maja, na dan, ko bo končal posvetovanja z vodji poslanskih skupin.

Delo so začeli tudi gorenjski poslanci (manjkajo Branko Grims in Žan Mahnič iz SDS ter Alma Intihar iz Gibanja Svoboda). / Foto: Gorazd Kavčič

V devetem sklicu državnega zbora je 41 poslancev Gibanja Svoboda, 27 SDS, osem NSi, sedem SD, pet Levice in dva poslanca narodnih skupnosti. / Foto: Gorazd Kavčič

Za potovanja z letalom doplačilo za gorivo

Slovenski organizatorji potovanj so zaradi podražitev goriva začeli zaračunavati doplačilo za gorivo za letalski prevoz, ki znaša okrog šestdeset evrov na potnika. To velja tudi za potovanja, ki so jih potniki rezervirali in plačali že pred meseci.

Urša Peternel

Jesenice – Potnike, ki so se odločili za počitnice z letalom, je pred kratkim neprijetno presenetilo sporočilo, da morajo plačati doplačilo za gorivo. To velja tudi za že prijavljene potnike, torej tiste, ki so potovanje rezervirali že pred meseci. Ena od agencij, ki je potnike o tem obvestila nedavno, je GTA Neptun z Jesenic. Gašper Habjanič iz agencije je povedal: »Slovenski organizatorji potovanj, s katerimi imamo sklenjena pogodbena sodelovanja, so začeli zaračunavati doplačilo za gorivo za vsa potovanja, ki vključujejo letalski prevoz. Doplačila veljajo tudi za že prijavljene potnike, ki so rezervacijo opravili tudi več mesecev pred začetkom potovanja. Organizatorji imajo pravico podražitve zapisano v splošnih pogojih, ta lahko znaša največ deset odstotkov zneska aranžmaja, v nasprotnem primeru lahko stranka prekine pogodbo brez odpovednih stroškov. To doplačilo iz Ljubljane v povprečju znaša okrog 60 evrov na osebo. Glede na to, da je to po večini manj kot deset odstotkov cene aranžmaja, je doplačilo legitimno,« je pojasnil Habjanič.

Turizem se po dveh koronskih letih pobira, države so po večini odprte, nekatere so že povsem odpravile ukrepe, letos je po Habjaničevih besedah največ zanimanja za grške otoke, Turčijo, več je povpraševanja po Črni gori, kamor se spet leti direktno z brniškega letališča. Na vprašanje, kje gostje dobijo največ za svoj denar, pa sogovornik omeni Tunizijo, iz Ljubljane so direktni leti tako na celinski del (Hammamet, Port El Kantaoui) kot tudi na otok Djerba.

Kot je dejal, zato skušajo stranke usmeriti tudi na odhode z bližnjih letališč, denimo iz avstrijskega Gradca, od koder se lahko leti še na več sredozemskih ciljev kot iz Ljubljane, možni pa so tudi deset- oziroma enajstdnevni aranžmaji. V tem primeru se torej potuje s tujimi organizatorji, ki tega doplačila ne poznajo oziroma vsaj ne za že prijavljene potnike, je pojasnil Habjanič. »Predvidevam, da so večji organizatorji tudi boljši pogajalci s samimi prevozniki, pa tudi sam način zakupa čarterskih letal je malce drugačen kot pri nas, ko je treba zakupiti celotno letalo, ne samo nekaj deset sedežev,« je na vprašanje, zakaj doplačila za gorivo, ki se je podražilo po vsej Evropi, ne zaračunavajo na tujih letališčih, odgovoril Habjanič.

Gašper Habjanič iz GTA Neptun

In kakšen je odziv strank? Po njegovih besedah odpovedi potovanj zaradi zahteve po doplačilu niso imeli, je pa nekaj nezadovoljstva. »Razumem stranke, ki so se za nakup turističnega paketa z letalskim prevozom odločile že v začetku leta in morda takrat celo plačale celotno kupnino. Ne morem pa mimo dejstva, da se je gorivo dejansko zelo podražilo. Od podpisa pogodb z letalskimi prevozniki in same priprave cen aranžmajev pa do sedaj so se cene goriv povišale za 95 odstotkov glede na pogodbeno dogovorjeno ceno goriva. Pred dnevi nas je eden od organizatorjev obvestil, da je dejanski znesek doplačila, ki bi ga sicer morali stranki zaračunati, kar 84 evrov, a bodo zaradi prevzema delnega bremena zaračunali samo približno polovico tega zneska, torej 45 evrov,« je še povedal.

Ob tem pa so se letos povišale tudi cene aranžmajev. »Ravno nekaj dni nazaj sem se igral s statistiko in izračunal, da je povprečen znesek ene rezervacije za kar 30 odstotkov višji kot leta 2019. Nekaj sicer pripisujem temu, da smo ljudje v zadnjih dveh letih varčevali, torej nismo toliko porabili za turizem, zato nam je nekaj več ostalo za letos, nekaj pa vsekakor pripisujem višjim cenam aranžmajev.«

Plošča v spomin Ivanu Omanu

1. stran

Predsednik Pahor je povedal, da je ena od dvoran v predsedniški palači poimenovana po Ivanu Omanu, tam pa je tudi plošča z njegovo sliko. Preostale tri dvorane, ki so tudi že poimenovane po velikanih sodobnega slovenstva, nosijo imena po dr. Jožetu Pučniku, dr. Francetu Bučarju in dr. Janezu Drnovšku.

»Kot predsednik Republike Slovenije sem družini Oman hvaležen, da z razumevanjem sprejema pomen dediščine zanje pa tudi za vse Slovence pomembnega Ivana Omana, narodnega voditelja,« je tudi povedal predsednik Borut Pahor, preden sta z županom Tinetom Radinjo odkrila spominsko ploščo.

Na plošči piše, da se je na domačiji rodil in živel Ivan Oman – kmet, slovenski domoljub in narodni buditelj, član predsedstva Republike Slovenije v času osamosvajanja, prvi predsednik Slovenske kmečke zveze, prve demokratične slovenske politične stranke po drugi svetovni vojni. Prav tako je zapisano, da je bil v hiši 27. oktobra 1989 dosežen dogovor o ustanovitvi Demokratične opozicije Slovenije (Demos), ki je imela odločilno vlogo v procesu demokratizacije in osamosvojitve Slovenije.

Gospodar kmetije Janez Oman je predlagal, da bi 12. maj postal državni praznik in bi se imenoval dan slovenske demokracije.

Zbrane je po slovesnem odkritju spominske plošče in blagoslovu, ki ga je opravil Matej Nastran, župnik pri sv. Jakobu v Škofji Loki, nagovoril tudi sin Ivana Omana Janez Oman, ki z ženo Marjano in njunimi otroki Lovrencem, Ano Julijo, Ivo Klaro in Valentinom gospodari na kmetiji.

»Ljudje smo nagnjeni k pozabljanju. Nagnjeni smo k temu, da naš spomin bledi. So pa stvari, ki jih ne smemo prepustiti toku pozabe. Dolžni smo in vredno je ohranjati spomin na ljudi in dogodke, ki so pomembno zaznamovali našo preteklost in so pomembno vplivali na vse nas ter so del naše in narodove istovetnosti. Tudi ta slovesnost in ta spominska plošča pripomoreta k ohranjanju spomina,« je povedal Janez Oman in predlagal, da se začnejo prizadevanja, da bi 12. maj postal državni praznik oziroma dan slovenske demokracije. »Nagovarjam vse, ki k temu lahko pripomorete, da to tudi storite. V znak spoštovanja do demokracije kot vrednote in znak spoštovanja do demokratične države Republike Slovenije,« je predlagal Janez Oman, zbrani pa so ga podprli z aplavzom.

Za kulturni program ob slovesnem dogodku sta poskrbela Škofjeloški oktet ter pesnik in gledališki igralec Tone Kuntner.

KOMENTAR
Maja Bertoncelj

Lokalno je zdravo

Samooskrba s hrano je vse bolj aktualna tema. Vojna v Ukrajini ogroža svetovni trg, kar že občutimo tudi potrošniki. Slovenija je pri hrani le delno samooskrbna.

Po podatkih Statističnega urada smo bili v letu 2020 v veliki meri, 88-odstotno, samooskrbni z žiti, kar je skoraj enkrat več kot pred dvajsetimi leti. Zvišala se je tudi samooskrba z zelenjavo (z 39 odstotkov v letu 2001 na 48 odstotkov v letu 2020), ki pa je še vedno nizka. Stopnji samooskrbe z mesom in krompirjem sta se nekoliko znižali. Pri mesu na 84 odstotkov, pri krompirju pa na 60. Hrana se draži – v zadnjih petih letih za 13,9 odstotka. Najbolj se je podražilo sadje (za 46,8 odstotka). Gospodinjstva v Sloveniji so v letu 2020 za hrano porabila 14,3 odstotka vseh svojih izdatkov.

Začela se je sezona vrtičkanja. Vsaj čez poletje smo lahko samooskrbni z zelenjavo. Kaj je lepšega, kot nabrati solato z domačega vrta, natrgati peteršilj za v juho ... Vrtičkanje, delo z zemljo, je lahko tudi sprostitev. Ne gre torej le za to, da z zelenjavo z domačega vrta prihranimo denar. Še pomembneje je, da ima vpliv tudi na naše zdravje. Če doma vrtička nimamo, se lahko zapeljemo na tržnico, še bolje pa neposredno k lokalnim kmetom. Pomembno je, da imamo na krožniku čim več kakovostne lokalno pridelane hrane. Lokalno je zdravo. To drži in to je tudi ime projekta, v katerega je vključena tudi Občina Medvode, ki ima v želji po povečanju lokalne pridelane hrane na krožnikih vrtca in šol smele načrte. Želijo povečati stopnjo lokalne prehranske samooskrbe, uvesti kratke dobavne verige med javnimi zavodi in lokalnimi pridelovalci. Lokalna, po možnosti še ekološko pridelana hrana je seveda dražja. In pri denarju se vse konča, pravijo. Akterji projekta si želijo, da tokrat ne bi bilo tako. Vzpostaviti želijo cenovno politiko, ki bo še vzdržna. Kot je pojasnil medvoški župan Nejc Smole, občina z začetkom prihodnjega šolskega leta načrtuje poenotenje cen šolske prehrane v vseh šolah. Drugi del sredstev za plačilo dražje lokalno pridelane hrane pa bodo zagotavljali v okviru spremenjene kmetijske politike in z dodatnimi proračunskimi spodbudami. Spremljali bodo tudi različne evropske in nacionalne razpise, s pomočjo katerih bi lahko pokrili del stroškov. Postati želijo eden vzorčnih primerov, po katerem bi se zgledovali tudi drugi.

In pravi zgled se začne doma, nato v vrtcu in šoli. Znova medvoški primer: en teden v aprilu je v šolah in vrtcu potekal Teden medvoške hrane. Na eni izmed šol sta se predstavili dve medvoški kmetiji. Janezka moramo v prvem razredu učiti, kaj je dobro, kaj je lokalno, je bilo slišati.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Rekonstrukcija Železniške ulice

Na pol kilometra dolgem odseku bodo cesto razširili, na obeh straneh uredili pomožna kolesarska pasova in pločnika ter odsek opremili z novo komunalno infrastrukturo.

Marjana Ahačič

Radovljica – To pomlad se je začela obnova odseka Železniške ulice in Rožne doline v Lescah med železniško postajo Lesce in uvozom h Gorenjki. Rekonstrukcija polkilometrskega odseka obsega ureditev ceste v širini šestih metrov z obojestranskim, 1,25 metra širokim pomožnim kolesarskim pasom, izvennivojskim pločnikom, ureditvijo meteorne in fekalne kanalizacije, obnovo vodovoda ter ureditvijo javne razsvetljave.

Kot so pojasnili na radovljiški občinski upravi, vrednost investicije znaša 680 tisoč evrov in je sofinancirana s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj v sklopu projekta ureditve kolesarskih povezav Radovljice z zalednimi naselji. V okviru prve faze tega projekta je bila v lanskem letu zgrajena kolesarska povezava ob regionalni cesti med Radovljico in Lescami.

Izvajalec, Gorenjska gradbena družba, gradbena dela izvaja ob popolni zapori ceste. Končana bodo do konca oktobra, cesta pa naj bi bila z asfaltom predvidoma preplaščena že v septembru.

Obnova Železniške ulice v Lescah bo po pričakovanjih končana do jeseni.

Kulinarična delavnica v Liznjekovi hiši

Kranjska Gora – V Liznjekovi hiši v Kranjski Gori bo v soboto, 21. maja, ob 16. uri kulinarična delavnica priprave rezancev. Delavnico bo vodila Vijoleta Smolej.

Jubilej gorenjskega hospica

Gorenjski odbor Slovenskega društva Hospic letos praznuje dvajsetletnico delovanja. Jubilej so prejšnji teden zaznamovali s svečanostjo v Knjižnici Antona Tomaža Linharta Radovljica.

Maša Likosar

Radovljica – Slovensko društvo Hospic na Gorenjskem od leta 2002 organizirano pomaga bolnikom premostiti težko pot v času poslavljanja od življenja. Prav tako pomagajo otrokom, mladostnikom in odraslim lajšati stiske ob žalovanju in pri spopadanju z bolečino ob izgubi najdražjih oseb. Območni odbor Gorenjska je 9. maja na Jesenicah ustanovilo nekaj slušateljic prvega in drugega šolanja novih prostovoljcev pod vodstvom Štefke Ferbežar, ki je postala tudi prva predsednica gorenjskega odbora društva, in je sprva deloval na območju Zgornje Gorenjske. Od preselitve sedeža v Radovljico so se razširili na celotno Gorenjsko.

V dvajsetih letih so opravili mnogo sočutnega dela, zamenjale so se prostovoljke in predsednica, leta 2015 so zaposlili strokovno delavko, obenem so ohranili ter poglobili duh hospica. Trenutno imajo 22 prostovoljk, od tega jih je 15 aktivnih. Samo v zadnjih treh letih so spremljali 109 umirajočih in podpirali 150 njihovih svojcev. V zadnjem letu in pol so se vodja žalujočih in druge prostovoljke pogovarjale z 92 žalujočimi, od tega z desetimi otroki, sedem jih je odšlo tudi na tabor žalujočih otrok. »Ena naših tem je tudi izpuščanje življenja, saj se zavedamo, da kakršnokoli izpuščanje vedno boli, a brez njega v življenju preprosto ne gre. Pri izpuščanju življenja je pomemben naš odnos do zdravja in bolezni, ki ga prinesemo iz družine, v kateri smo odraščali. Če se je bolezen v družini vselej odrivala ali prikrivala otrokom, potem ni bilo možnosti, da bi spoznali in sprejeli, da bolezen in smrt spadata k življenju,« je dejala predsednica gorenjskega območnega odbora Mira Stušek in dodala: »Spremljanje umirajočega je na videz ena najtežjih stvari, zato številni mislijo, da tega ne bi zmogli, a to ni res. Spremljanje terminalnega bolnika zmore vsakdo, saj umirajoči s svojim odnosom do življenja, ki ga zapuščajo, spremljevalca bogatijo. Pomembno je, da bolnike podpremo v njihovem dostojanstvu življenja in tudi smrti.«

Pohvalo je prejela tudi predsednica gorenjskega območnega odbora Mira Stušek. / Foto: Tina Dokl

»Spremljanje umirajočega je na videz ena najtežjih stvari, zato številni mislijo, da tega ne bi zmogli, a to ni res. Spremljanje terminalnega bolnika zmore vsakdo, saj umirajoči s svojim odnosom do življenja, ki ga zapuščajo, spremljevalca bogatijo.«

Na svečanosti so zbrane nagovorili še ustanoviteljica in prva predsednica Hospica na Gorenjskem Štefka Ferbežar, predsednica Slovenskega društva Hospic Renata Jakob Roban, psihiatrinja iz bolnišnice Begunje Daša Troha, predsednica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije Monika Ažman in radovljiški župan Ciril Globočnik. Ob tej priložnosti so se zahvalili 15 aktivnim prostovoljkam in jim podelili pohvale za neomajno predanost pri pomoči bolnikom, svojcem in žalujočim. Praznovanje s kulturnim programom so sklenili v želji, da nihče ne bi ostal s svojo težko boleznijo ali žalovanjem sam. »Tu smo, da pomagamo, podpremo in omilimo stiske,« je še poudarila Stuškova.

Ko gre v zdravstvu kaj narobe ...

Minuli konec tedna so v Hotelu Špik v Gozdu - Martuljku potekali triindvajseti Ažmanovi dnevi – simpozij urgentne, gorske in družinske medicine v organizaciji Osnovnega zdravstva Gorenjske, Zdravstvenega doma Tržič in Komisije za medicino Gorske reševalne zveze Slovenije.

Maša Likosar

Gozd - Martuljek – Dvodnevni simpozij, ki je namenjen zdravnikom, zdravstvenikom, medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom, je letos gostil približno 25 priznanih predavateljev in inštruktorje praktičnih delavnic. Ena osrednjih tem je bila, kako ravnati, ko gre v zdravstvu kaj narobe. Svoje poglede na napake v zdravstvu so predstavili različni strokovnjaki, od sodnice in mediatorke, sodnega izvedenca in novinarja do pacienta, direktorja zdravstvenega doma in direktorja bolnišnice. »Napake v zdravstvu lahko nastanejo zaradi različnih razlogov, tudi kot posledica preutrujenosti in izgorelosti zdravstvenih delavcev ali zaradi pomanjkljivosti v procesih dela. Pri tem je pomembno, kako se s temi napakami spopadamo, kakšen pristop uberemo in kako reagiramo v javnosti, s svojci in med seboj, predvsem pa, da skušamo podobne napake v prihodnje preprečiti,« je dejal vodja simpozija Iztok Tomazin, direktor ZD Tržič, zdravnik Gorske reševalne zveze in Helikopterske nujne medicinske pomoči. Ob tem je Matjaž Žura, direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske, poudaril, da sta trenutno ključna problema v zdravstvu pomanjkanje kadra in preobremenjenost obstoječega kadra.

Foto: Tina Dokl

Ena osrednjih tem letošnjih Ažmanovih dnevov je bila, kako ravnati, ko gre v zdravstvu kaj narobe.

Na simpoziju so obravnavali tudi t. i. zamolčane teme, kot so žvižgači in opozarjanje na napake v zdravstvu, uvedba supervizije in skrb za zdravje v kolektivu. Predstavili so sodobne terapevtske pristope na terenu s poudarkom na oskrbi hudo poškodovanih bolnikov in teme, povezane s tekočinsko terapijo. V sklopu terenskega dela so prikazali helikoptersko reševanje v sodelovanju z ekipo nujne medicinske pomoči z reševalnim vozilom in delavnice na temo najzahtevnejših postopkov iz urgentne medicine. »Glavni namen Ažmanovi dnevov je poleg strokovnega izobraževanja in praktičnega dela tudi izmenjava izkušenj ter obravnava mehkih tem, kot je spopadanje s stresom in krepitev kakovosti v kolektivih,« je dodal Tomazin.

Blagoslov za varno delo s traktorji

Konjeniški klub Špik je prejšnjo soboto po dveh letih premora zaradi koronavirusnih razmer znova organiziral blagoslov traktorjev na parkirišču pod poligonom v Podkorenu.

Suzana P. Kovačič

Podkoren – Prvič so imeli blagoslov traktorjev leta 2019, takrat se ga je udeležilo kar 31 traktoristov, a tudi letos je bilo število udeležencev podobno, in to kljub slabemu vremenu. »Prijetno sem presenečen, da je za to zainteresiranih tudi dosti mladih,« je povedal predsednik Konjeniškega kluba (KK) Špik Janez Osvald. Traktorje in tiste, ki jih bodo upravljali, je blagoslovil domači župnik Janez Šimenc. Da bodo obvarovani nezgod in da bo njihovo delo bogato obrodilo, je prošnje ponesel župnik. Sledila sta druženje in pogostitev v prostorih KK Rasinger v Podkorenu.

Traktorje in tiste, ki jih bodo upravljali, je blagoslovil župnik Janez Šimenc. / Foto: Tina Dokl

Konjeniški klub Špik s sedežem v Ratečah ima 82 članov, večinoma iz občine Kranjska Gora, nekaj jih je tudi iz občin Jesenice in Ljubljana, je povedal tajnik kluba Slavko Kanalec. Lastništvo konja ni pogoj za članstvo, veseli so tudi članov, ki radi pomagajo pri organizaciji dogodkov. Pogrešali so druženje, zato so letos za prvi maj, sicer še vedno v okrnjenem obsegu, organizirali srečanje konjenikov treh dežel, Slovenije, Avstrije in Italije. Letos na italijanski strani, prihodnje leto za organizacijo pride na vrsto KK Špik. »Prvomajsko srečanje konjenikov ima tradicijo, je dobro sprejeto. Pred epidemijo smo imeli rekordno udeležbo s 150 konjeniki treh dežel. Ko ga organiziramo pri nas, jahamo od meje do Kranjske Gore, zaključno druženje pa je pod velikim šotorom na parkirišču pod poligonom v Podkorenu,« je pojasnil Kanalec. V klubu organizirajo tudi ekskurzije, blagoslov konj na štefanovo, rekreacijsko jahanje, sem pa tja srečamo še kakšnega »fijakarja«. Kot je še povedal Kanalec, želijo nadaljevati projekt konjeniških poti, ki je zastal zaradi epidemije in bi povezal Slovenijo (vse do Bohinja), Avstrijo in Italijo.

Če sklenemo z besedami, napisanimi na vabilu za blagoslov traktorjev: »Konje so zamenjali traktorji, danes pa tudi traktorji ponekod tonejo v pozabo. Naši konji so večinoma namenjeni rekreaciji in zabavi, traktorji pa še vedno ostajajo nepogrešljivi delovni stroji na kmetijah.«

Literarni večer s pesnikom Milanom Debeljakom

Podbrezje – Kulturno društvo Tabor Podbrezje vabi na literarni večer v soboto, 21. maja, ob 20. uri v Kulturni dom Podbrezje. Gostili bodo domačega pesnika Milana Debeljaka ob izidu njegove sedme pesniške zbirke z naslovom V objemu Sonca. Debeljak za ta večer pripravlja recital pesmi, z njim se bo pogovarjala in prireditev vodila Ivka Sodnik. Njegove uglasbene pesmi bosta zapela Zdravka Klančnik in Marko Kavčič.

Gradbeno dovoljenje za prizidek

Tržič – Občini Tržič je z dobrim sodelovanjem s sodelavci in vodstvom Zdravstvenega doma Tržič uspelo pridobiti gradbeno dovoljenje za rekonstrukcijo in prizidavo obstoječega Zdravstvenega doma Tržič. Ministrstvo za zdravje bo projekt sofinanciralo v višini skoraj 790 tisoč evrov.

Gor pa dol po pvac s tržiškimi kulturniki

Suzana P. Kovačič

Tržič – Zveza kulturnih organizacij (ZKO) Tržič ob svoji 60-letnici in vstopu v vseslovenski Teden ljubiteljske kulture vabi v soboto, 21. maja, z zborom ob 17. uri na parkirišču pred stavbo na Balosu 4, na sprehod po mestnem jedru in obisk fužine Germovka, rojstne hiše pesnika dr. Toneta Pretnarja in Atrija Občine. Zaključek bo pred Paviljonom NOB z odprtjem pregledne likovne razstave. Vabijo tudi na koncert Pihalnega orkestra Tržič ob njegovi 95-letnici, ki bo sledil ob 19.30 v Dvorani tržiških olimpijcev. Že dopoldne pa bo v mestnem jedru in OŠ Tržič otroška likovna kolonija. Sobotni dogodki so med številnimi, ki jih društva v sodelovanju z ZKO Tržič in tržiško območno izpostavo Javnega sklada za kulturne dejavnosti pripravljajo v Tednu ljubiteljske kulture. Že ta petek bo v Kulturnem centru Tržič med 17. in 20. uro filmska delavnica Kako posneti film brez denarja, ob 20. uri pa ogled filma Poslednji boj in nadaljevanje filma Partizana. Prav tako v petekob 20. uri bo v Domu krajanov v Lomu komedija Stric v toplicah ...

Predsednik zbornice je Marko Lotrič

Vodenje Območne obrtno-podjetniške zbornice Škofja Loka je na četrtkovi skupščini prevzel Marko Lotrič.

Vilma Stanovnik

Škofja Loka – Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka je ena izmed 62 območnih obrtno-podjetniških zbornic (OOZ), ki delujejo v okviru obrtno-podjetniškega sistema in se povezujejo v Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije (OZS). Minuli četrtek so imeli skupščino, na kateri so izvolili novo vodstvo zbornice. Predsednik je postal dolgoletni podpredsednik Marko Lotrič, sicer tudi direktor podjetja Lotrič Meroslovje, ki je bil izvoljen tudi za poslanca v skupščino OZS. Potrdili so tudi člane upravnega odbora, kjer so poleg Marka Lotriča še dosedanji predsednik Jože Misson, Boris Mesec, Jernej Jezeršek, Boštjan Stanonik, Polona Golija, Milan Hafner, Uroš Jenko, Miha Lavtar, Matjaž Miklavč in Peter Podobnik.

Izvolili so tudi člane novega nadzornega odbora. V naslednjih štirih letih bodo to Franc Jelenc, Julijana Kokelj, Tatjana Novak, Jelka Pegam in Tomaž Potočnik, ki bodo na svoji prvi seji izvolili predsednika nadzornega odbora.

Marko Lotrič je novi predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Škofja Loka. / Foto: Gorazd Kavčič

Prišlo je tudi do reorganizacije nekaterih strokovnih sekcij. Sekciji gostincev so se po novem pridružili še člani, ki opravljajo živilsko dejavnost, in sekcija se je preimenovala v Sekcijo gostincev in živilcev. Sekciji kovinarjev pa so se pridružili še člani, ki se ukvarjajo s predelavo plastičnih mas, livarji in orodjarji. Sekcija se je preimenovala v Sekcijo kovinarjev in plastičarjev.

Dobra osnova za potrebno obnovo kompleksa

Cerkev Marijinega oznanenja in samostanski kompleks v Adergasu je vlada pred kratkim razglasila za kulturni spomenik državnega pomena.

Aleš Senožetnik

Ljubljana, Adergas – Vlada je na eni od zadnjih sej samostan Velesovo s cerkvijo Marijinega oznanjenja v Adergasu razglasila za kulturni spomenik državnega pomena. Kot so zapisali v obrazložitvi na ministrstvu za kulturo, je cerkvena arhitektura v Adergasu eden najpomembnejših poznobaročnih spomenikov v Sloveniji. Bogat niz arhitekturnih detajlov v notranjosti je nadgrajen z izbrano opremo, posebno slikami, ki zaokrožujejo celostno umetnino poznega 18. stoletja. V kripti pod cerkvijo pa so grobnice sester dominikank in dveh duhovnikov.

Cerkveni objekt v Adergasu predstavlja enega najpomembnejših poznobaročnih spomenikov v Sloveniji.

Pobudo za razglasitev adergaške cerkve in samostana za kulturni spomenik državnega pomena je sicer Občina Cerklje na zavod za varstvo kulturne dediščine naslovila že jeseni leta 2020. »V tem času smo se zelo trudili za ta projekt in vendarle nam je tudi uspelo. Vesel sem, saj si cerkveni kompleks v Adergasu nedvomno zasluži takšno obravnavo,« nam je povedal župan Franc Čebulj, ki je bil tudi pobudnik projekta. V Cerkljah se nadejajo, da bodo odslej lažje kandidirali tudi za sredstva, namenjena obnovi tovrstnih spomenikov. Adergaška cerkev in samostan namreč s svojimi umetninami zahtevata tudi vzdrževanje. V minulih letih so se tako že lotili obnove nekaterih stranskih oltarjev. Obnova oltarja sv. Štefana je tako občino stala 72 tisoč evrov, trenutno pa sta v obnovi tudi oltarja sv. Ignacija in sv. Jožefa. Vrednost teh del znaša 126 tisoč evrov, od tega so 40 tisoč prejeli od države.

Obnove pa je potrebnih še več drugih oltarjev oz. delov cerkve in samostana. »Razglasitev je dobra osnova za kandidiranje za sredstva, zdaj pa je na potezi lastnik, da se prijavi na razpise države in zagotovi sredstva za obnovo še preostalih delov objekta. Seveda pa lahko k pomoči povabi tudi občino, če bo želela pomagati,« je še povedal cerkljanski župan.

Okroglih sedemdeset

Nace Likozar in Mateja Nosan

Alenka Brun

Preddvor – Folklorno društvo Preddvor je začelo aktivnosti ob 70-letnici delovanja. Do konca leta se bo še precej dogajalo, vrhunec bo predstavljal novembrski letni koncert društva, avgusta pa načrtujejo tudi predavanje o kulturni dediščini in ogled folklornih kostumov FD Preddvor. Nekaj so jih na ogled postavili že v soboto, ko so imeli dan odprtih vrat. Tako so obiskovalci lahko spoznali belokranjski, gorenjski in preddvorski folklorni kostum, ki ponazarja oblačilno kulturo Preddvorčanov v tistem obdobju. Obiskovalci so na dnevu odprtih vrat v kulturnem domu lahko poklepetali s člani društva, prisoten je bil tudi predsednik FD Preddvor Nace Likozar, veliko pa o preddvorski folklori ve tudi Mateja Nosan, vodja odrasle folklorne skupine v društvu in podpredsednica društva. V društvu imajo sicer dve otroški skupini ter mladinsko in odraslo folklorno skupino. V nedeljo so se jim obiskovalci lahko pridružili še na odprti vaji – in če takšna srečanja v njihove vrste pritegnejo nove člane, so še toliko bolj veseli.

Zasvojenost je beg pred realnostjo

Pred mestno knjižnico v Kranju je na ogled razstava risb na temo preventivnega delovanja na področju zasvojenosti, ki so jih ustvarili kranjski šolarji.

Simon Šubic

Kranj – V Galeriji na mestu pred Mestno knjižnico Kranj so pred dnevi odprli razstavo Stop zasvojenosti, ki jo je v okviru prve tovrstne preventivne akcije pripravila Lokalna akcijska skupina za preprečevanje zlorabe drog (LAS) Kranj v sodelovanju s kranjskimi šolami in javnimi zavodi. Razstavljene so risbe kranjskih osnovnošolcev na temo preventivnega delovanja na področju zasvojenosti, razstavo pa so popestrili tudi z zbirko misli, ki jih je skupina tekačev zbrala pri različnih kranjskih institucijah.

»Ozaveščanje in preventiva pred vsemi vrstami odvisnosti je ključnega pomena. Usmerjajmo otroke in mlade v aktivnosti, ki jih krepijo na več nivojih, jih gradijo v fizično in psihično močne posameznike. Šport, ustvarjanje, raziskovanje ..., skratka, aktivnosti, ki jim poleg potrebnega in prijetnega druženja med vrstniki v živo prinašajo še nove spretnosti, veščine in znanje. V takem stanju ni potrebe po nadomestkih, ki so v večini primerov škodljivi in žal prepogosto pripeljejo v slepo ulico. A nikoli ni prepozno, da najdemo pravo pot,« je povedal kranjski podžupan Janez Černe, ki je razstavo tudi odprl.

Skupina tekačev je ob odprtju razstave podžupanu Janezu Černetu simbolično izročila zapisane misli o zasvojenosti, zbrane pri kranjskih institucijah. / Foto: Simon Šubic

»Zasvojenost je del naših življenj in vse kaže, da bo tako še nekaj časa. Pri zasvojenosti ne gre za droge, alkohol, računalnik ali telefon, ampak za beg pred realnostjo, pred samim seboj. Ključno je, da se o tem odkrito pogovarjamo, da sodelujemo in se povezujemo, da lahko ponudimo ustrezno pomoč, ko je ta potrebna,« je dejala predsednica LAS Kranj Suzana Gladović. Mestna občina Kranj ima dobro razvite programe na področju preprečevanja zasvojenosti, LAS pa med drugim sofinancira tudi razne preventivne delavnice, izobraževanja in seminarje za kranjske šolarje in dijake ter tudi za starše, učitelje in vzgojitelje, je dodala.

Na Visokem pišejo novo zgodovino dvorca

Dvorec Visoko, ki je dolga leta klavrno propadal, so pred desetimi leti začeli ponovno oživljati. Ob obletnici ponovnega odprtja dvorca je župan Milan Čadež predstavil doslej opravljeno delo in tudi načrte za prihodnost.

Mateja Rant

Visoko – Po letih propadanja se je namreč leta 2012 začela po majhnih korakih pisati nova zgodovina dvorca oziroma, kot pravi župan, njegova »visoška kronika«. Tega leta so namreč po približno treh desetletjih, ko je dvorec sameval, ponovno odprli njegova vrata in v dogovoru z gostincem z Vidma zagotovili gostinsko ponudbo. V naslednjih desetih letih so v obnovo dvorca skupaj vložili 1,7 milijona evrov, leta 2018 pa je upravljanje obeh objektov in opreme Dvorca Visoko prevzel javni zavod Poljanska dolina, je spomnil župan, ki je opozoril še na nekatere pomembne prelomnice, ki so pripeljale do ponovne oživitve dvorca in razvoja novih vsebin v njem.

Kot ključen moment v procesu obnove dvorca je poudaril odkup deležev preostalih treh občin na Škofjeloškem, ki so bile manjšinske lastnice dvorca, da je bilo lažje sprejemati odločitve, ki jih je potrjeval občinski svet. Prenova je potekala pod budnim očesom pristojnih z ljubljanskega zavoda za varstvo kulturne dediščine. »Jeseni 2017 je vlada ambient Visoške in Debeljakove domačije na Visokem s spomenikom pisatelju Ivanu Tavčarju in Tavčarjevo grobnico z odlokom razglasila za kulturni spomenik državnega pomena. To je bilo zame in za sodelavce veliko priznanje in spodbuda za nadaljnje delo,« je pojasnil župan. Danes Dvorec Visoko s kavarno in urejenimi prostori z razstavami daje pomemben pečat Poljanski dolini, še poudarja in dodaja, da so tako energijo kot sredstva v preteklih letih vlagali premišljeno, po kratkih, ampak zanesljivih korakih. Ta čas urejajo še sosednje gospodarsko poslopje, za kar so pridobili sredstva ministrstva v višini slabih 200 tisoč evrov, še približno toliko sredstev bodo primaknili tudi sami. V prihodnje naj bi tu v sodelovanju z medicinskim centrom Medicor zaživel rehabilitacijski center za bolnike po operaciji srca in ožilja. »Za vračanje življenja na dvorec pa je izredno pomemben tudi lastni dostop, zato načrtujemo tudi postavitev mostu na mestu, kjer je nekoč že bil.«

Ob desetletnici ponovnega odprtja dvorca je župan Milan Čadež predstavil pretekla vlaganja in načrte za prihodnost.

Ta čas urejajo še sosednje gospodarsko poslopje, za kar so pridobili sredstva ministrstva v višini slabih 200 tisoč evrov, še približno toliko sredstev bodo primaknili tudi sami. V prihodnje naj bi tu v sodelovanju z medicinskim centrom Medicor zaživel rehabilitacijski center za bolnike po operaciji srca in ožilja.

Po besedah Tomaža Trobiša, direktorja Zavoda Poljanska dolina, ki upravlja dvorec, so v zadnjih dveh letih s številnimi dogodki poskrbeli, da je dvorec postal središče dogajanja v občini. Lani so sami in tudi v sodelovanju z drugimi izvajalci pripravili več kot sto dogodkov, v zadnjem obdobju obujajo tudi kulinarično tradicijo dvorca. Ob tem se je direktorica občinske uprave Elizabeta Rakovec vrnila v svoja študentska leta, ko so kot študenti na dvorcu pripravljali novinarske konference in se pridušali, zakaj se nič ne naredi, da bi dvorec odprli za javnost. »A si nisem predstavljala, da bo to tako zahtevna naloga. Šele 20 let kasneje smo konsolidirali lastništvo in nato se je po majhnih korakih začela obnova.« Kot je poudarila, pa samo z obnovo zidov ni narejenega še nič, zato jo veseli, da se je začelo tudi vsebinsko oživljanje dvorca. »Veselim se tega, kaj vse bomo še ponudili obiskovalcem.«

Zadnjič izpred starega doma

Maja Bertoncelj

Godešič – Ob godu sv. Florjana, zavetnika gasilcev, je bila na Godešiču sveta maša, pred njo pa gasilska parada od gasilskega doma do cerkve. Za domače gasilce iz PGD Godešič je bila to priložnost za zadnje slovesno skupinsko fotografiranje pred sedanjim gasilskim domom. Prihodnje leto naj bi namreč začeli težko pričakovano gradnjo novega. Tokrat je domači župnik Branko Potočnik blagoslovil njihovo novo motorno brizgalno.

PGD Godešič ima več kot stoletno tradicijo. Lani bi morali praznovati 110 let delovanja in tudi stoletnico prvega gasilskega doma. Ta je bil kasneje še nekajkrat adaptiran in dozidan. Ne zadošča več njihovim potrebam, svojo starost je začel kazati že tudi na zunaj. Več let so si prizadevali za rešitev. »Upravni odbor društva je ustanovil komisijo za gradnjo, ki je prišla do zaključka, da je najboljša rešitev novogradnja. Komisija je pripravila načrte, ki so bili predstavljeni in potrjeni na občnem zboru. Gradbeno dovoljenje za gradnjo novega doma je bilo izdano novembra 2021. Delo komisije v letu 2022 obsega izdelavo projektne dokumentacije za izvedbo gradnje, pridobivanje finančnih sredstev, zaključek finančne konstrukcije projekta ter izvedbo javnega razpisa. Če bo šlo vse po načrtu, pa v letu 2023 začnemo graditi. Vrednost celotnega projekta na ključ ocenjujemo na petsto tisoč evrov. Bomo pa seveda s svojim delom poskusili stroške znižati,« pojasnjuje Matej Novinec, predsednik PGD Godešič. Zavedajo se, da kljub pomoči občine sami projekta ne bodo mogli izpeljati, zato upajo na pomoč krajanov in donatorjev.

Gasilska parada na Godešiču, na čelu katere so bile narodne noše, v ozadju pa več kot sto let star gasilski dom, na mestu katerega bodo zgradili novega. / Foto: Maja Bertoncelj

Obnova ceste Stara Oselica–Podlanišče

Gorenja vas – Župana občin Cerkno in Gorenja vas - Poljane Gašper Uršič in Milan Čadež sta v ponedeljek podpisala sofinancerski sporazum za ureditev 420 metrov dolgega odseka lokalne ceste Stara Oselica–Podlanišče. Na javnem razpisu so za izvajalca izbrali podjetje Raspet, pogodbena vrednost gradbenih del pa znaša skupaj 96 tisoč evrov. Kot so sporočili z Občine Gorenja vas - Poljane, bosta občini ureditev ceste financirali glede na dolžino odseka v posamezni občini. Dela naj bi končali v dveh mesecih.

Promet po nadomestnem mostu

Gradnja novega mostu na Češnjici v Železnikih bo potekala predvidoma tri mesece.

Ana Šubic

Železniki – Med protipoplavnimi ureditvami, ki jih ta čas izvajajo v Železnikih, je tudi rekonstrukcija mostu na regionalni cesti čez Češnjico. Za potrebe rekonstrukcije so izvajalci uredili začasni nadomestni most in sredi minulega tedna nanj preusmerili promet, ki poteka izmenično enosmerno in je urejen s semaforjem. »Gradnja novega mostu čez Češnjico bo potekala predvidoma tri mesece, po pridobitvi vseh potrebnih dokazil bo promet ponovno stekel po stari trasi,« so napovedali na Direkciji RS za vode.

Za vožnjo skozi Železnike je še zlasti ob prometnih konicah potrebno nekaj več potrpljenja, saj je na regionalni cesti le nekaj sto metrov stran še eno gradbišče, mimo katerega prav tako poteka izmenično enosmerni promet, urejen s semaforjem. Na Studenem namreč gradijo oporni zid in pločnik, rok za izvedbo investicije, ki jo vodi Direkcija RS za infrastrukturo, pa je do 24. junija.

Medtem pa napreduje tudi protipoplavno urejanje Selške Sore. Na prvem odseku od Alplesa do Domela bodo dela končana predvidoma do konca julija, izvajalci pa so se že lotili nadaljnjega odseka do Dermotovega jezu, kjer končujejo utrditev dostopnih poti in ostala pripravljalna dela, so še povedali na direkciji za vode.

Dotrajano obzidje ogroža parkirišče

Ker se je del zidu na Malem gradu porušil, je občina zaprla del parkirišča pod njim in se že lotila nujne sanacije.

Jasna Paladin

Kamnik – Padajoče kamenje s pobočja Malega gradu je v preteklosti že poškodovalo nekaj vozil, parkiranih na občinskem parkirišču pod Malim gradom, zato se je občina lotila načrtovanja celovite obnove tega območja, a treba bo pohiteti oz. izvesti vsaj nujno sanacijo, saj se je med prvomajskimi prazniki del zidu povsem porušil, tako da je nekaj večjih skal padlo na parkirišče, ki so ga zato deloma povsem zaprli. »Zaradi nujne zaščite ljudi in premoženja ter odvrnitve neposredne nevarnosti je bila izvedena omejitev dostopa na delu, kjer je prišlo do porušitve dela zidu. Na izrednem ogledu dogodka s pristojnimi službami so bili sprejeti ustrezni ukrepi za nujna gradbena, tehnična in druga dela, ki jih bo treba izvesti v najkrajšem možnem času, s ciljem preprečiti nadaljnje plazenje pobočja in morebitno nadaljnje rušenje obstoječega zidu,« so nam odgovorili na občini in občane pozvali, naj upoštevajo postavljeno signalizacijo. Župan Matej Slapar nam je zatrdil, da bodo dela izvedli v najkrajšem možnem času, saj v središču mesta že sedaj pogosto primanjkuje parkirnih mest.

Del obzidja Malega gradu se je pred dnevi zrušil na parkirišče pri Kavarni Veronika.

RAZVOJNA AGENCIJA SORA D.O.O., POLJANSKA CESTA 2, ŠKOFJA LOKA

Varuh o skrbi za starejše

Kamnik je v ponedeljek ob nedavnem evropskem dnevu medgeneracijske solidarnosti obiskal varuh človekovih pravic Peter Svetina. Seznanil se je z delom Zavoda Oreli in obiskal njihovo Svetovalno pisarno za starejše, nato pa v preddverju občine odprl Varuhov kotiček, namenjen občanom.

Jasna Paladin

Kamnik – Zavod Oreli že dvanajsto leto učinkovito naslavlja in rešuje potrebe starejših v občini Kamnik. Skupaj s približno petdesetimi prostovoljci vodijo Svetovalno pisarno za starejše na Tomšičevi ulici v središču mesta, v vseh teh letih pa so oblikovali inovativni model za reševanje potreb starejših, ki sta ga varuhu prestavila direktorica Zavoda Oreli Martina Ozimek in svetovalec mag. Roman Rener. »Obisk Varuha človekovih pravic daje nam, tako prostovoljcem kot vodstvu, potrditev in podporo za aktivno delovanje naprej. Želimo si, da bi naš model razširili po Sloveniji, saj je učinkovit in uspešen. Posebno moč modelu dajejo tudi nova znanja in izkušnje, saj sodelujemo s štirimi fakultetami. Obisk Varuha je tudi priznanje Občini Kamnik, ki je v našem modelu prepoznala odgovor na aktualne izzive, najlepša hvala tudi njim za vso podporo,« je ob obisku povedala Martina Ozimek in poudarila, da število starejših, ki potrebujejo pomoč, narašča, zato si v svojih vrstah želijo še več prostovoljcev. Roman Rener je poudaril, da je njihov model koristen tako za uporabnike kot občino, saj razmere kažejo, da je treba vedno več starejših negovati na njihovem domu.

Varuh je v Svetovalni pisarni za starejše prisluhnil predstavitvi Zavoda Oreli, ki v občini skupaj s prostovoljci skrbi za starejše. / Foto: Gorazd Kavčič

Ena od prostovoljcev je tudi Mija Gorjup, upokojena patronažna sestra, ki nam je povedala, da delo opravlja z veseljem in srcem, da pa je potreb več, kot jih zmorejo pokriti. »V prostovoljstvu sem našla pravi zaklad, tudi veselje, prijateljstvo in predanost, potrpežljivost, iskrenost in strpnost. Prostovoljci pomagamo pri vsakodnevnih opravilih, se s starejšimi pogovarjajo in skrbijo, da niso osamljeni, za starejše opravijo kakšen nakup, jih pospremijo na sprehod … Med nami so tako osnovnošolci kot aktivni upokojenci,« nam je povedala in dodala, da lahko pomaga do dvakrat tedensko. Povpraševanja po prostovoljcih je veliko tako v mestu kot po vaseh na podeželju.

»Zavod Oreli je odličen primer tega, kako lahko v lokalni skupnosti deluje povezovanje, kaj je prostovoljstvo in kako si različne generacije medsebojno pomagajo, kako je to medgeneracijsko sožitje pomembno in kaj prinesejo mladi ter starejši celotni skupnosti skupaj. Zagotovo je naloga lokalne skupnosti, da na svojem področju skrbi za občanke in občane, po drugi strani pa je naloga države, da omogoči ekosistem medsebojnega sodelovanja in podpore takim iniciativam, kot je ta. Izjemno sem bil presenečen, da obstaja in tako dobro deluje vaš Zavod Oreli,« je povedal varuh, ki se je ob robu obiska Zavoda Oreli sestal tudi z županom Matejem Slaparjem.

Skupaj sta nato v preddverju občinske stavbe odprla Varuhov kotiček, šele četrti v Sloveniji, ki je namenjen prebivalkam in prebivalcem kot informacija, kdaj in na kakšen način se lahko obrnejo na varuha človekovih pravic. Opremljen je s stojalom, na katerem so na voljo koristne informacije o delu varuha v obliki zloženk in brošur ter tudi obrazec za vložitev pobude.

Praznično v Komendi

V Komendi so triindvajseti občinski praznik počastili s slovesnostjo, na kateri so podelili tudi priznanji najperspektivnejšima športnikoma.

Aleš Senožetnik

Komenda – V nedeljo so v Komendi praznovali 23. občinski praznik. Ob tej priložnosti so v telovadnici šole v Mostah pripravili tudi osrednjo občinsko slovesnost, ki so jo s kulturnim programom popestrili godbeniki Godbe Komenda in pevka Nuša Derenda.

Zbrane je pozdravil tudi minister za obrambo Matej Tonin, ki je spomnil na statistične kazalce, ki občino uvrščajo med tiste, v katerih se najbolje živi, ter občini izročil tudi posebno spominsko plaketo kot priznanje za kvalitetno delo v sistemu zaščite in reševanja. Slavnostni govornik pa je bil župan Stanislav Poglajen, ki je minulo obdobje sicer označil kot težko, a uspešno. »Ocenjujem, da smo tudi v zadnjem obdobju z občinsko upravo ob podpori občinskih svetnic in svetnikov dobro in uspešno delali v okviru danih možnosti. Zadnje obdobje nam prav gotovo ni bilo naklonjeno. Bilo je in je še vedno težko,« je dejal in se dotaknil tudi nekaterih pomembnejših občinskih investicij.

Karim Veinhandl in Haya Veinhandl Obaid sta prejela nagradi za najperspektivnejša športnika.

Med njimi je poudaril nekaj pomembnih projektov, ki so se jih lotili. Spomnil je na obnovo ploščadi pred mrliškimi vežicami in izgradnjo žarne stene. Opozoril je tudi na gradnjo krvavškega vodovoda – občina namreč kot ena izmed petih občin sodeluje pri tem velikem projektu. Kmalu se bodo veselili tudi sprejema prvih stanovalcev v novem domu starostnikov, ki ga sicer gradi zasebno podjetje, v Komendi pa so ga nestrpno čakali dolga leta. Lani so s pridobitvijo uporabnega dovoljenja zaključili gradnjo kanalizacije, obnovo cest in druge infrastrukture v naseljih Breg, Klanec in Nasovče. Uredili so tudi štiri otroška igrišča.

Osvetlil je tudi načrte občine. Med njimi je še posebej poudaril ureditev zadrževalnika Tunjiščice, ki je pogoj za izgradnjo nove telovadnice šole v Mostah, izgradnjo državne ceste na odseku Mengeš–Vodice ter dokončno zaprtje odlagališča inertnih odpadkov v Suhadolah.

V Komendi tokrat občinskih nagrad niso podelili, saj je na razpis prispel le en predlog, ki pa ni ustrezal pogojem. Nagradi pa sta v kategoriji do 15 let prejela mlada in perspektivna športnika Haya Veinhandl Obaid in Karim Veinhandl. Oba sta člana Društva borilnih veščin Komenda in sta v minulem letu požela izjemne uspehe v judu.

Cankar in naš svet

V Kulturnem domu na Breznici je tamkajšnja mladinska gledališka sekcija s pronicljivo predstavo Kaj bi rekel Ivan? postavila zrcalo sodobni družbi.

Samo Lesjak

Breznica – Gledališče Julke Dolžan vsako sezono pripravi eno ali več kakovostnih predstav, s katerimi napolni dvorano domačega Kulturnega doma, poskrbi pa tudi za gostovanja v okoliških krajih. Gledalci so v zadnjem obdobju pogrešali živahno gledališko dejavnost, tokratna uprizoritev avtorske predstave Kaj bi rekel Ivan? v izvedbi mladinske sekcije Gledališča Julke Dovžan Češpljin kompot in v organizaciji marljivega Aleša Jekovca pa je prekinila epidemijski odrski post, s svojo iskreno angažiranostjo pa nikogar v dvorani ni pustila ravnodušnega.

Foto: arhiv gledališke skupine

Izvrstni mladinski gledališki ansambel z Breznice na odru domače kulturne dvorane

Kot napoveduje že sam naslov, si igralski ansambel na odru – Ema Babič, Gašper Klinar, Jan Čelesnik, Laura Slana Papler, Nina Arnež in Sašo Dijak – zastavi osnovno vprašanje: Kaj bi o našem današnjem svetu dejal Ivan Cankar, če bi se prebudil iz večnega spanca? Igralska zasedba v predstavi skozi dvojno perspektivo, namreč tako preko svojih lastnih stališč in izkušenj kot tudi preko Cankarjevega svetovnega nazora in prepričanj, izraženih v nekaterih njegovih temeljnih delih (Hlapci, Kralj na Betajnovi, Za narodov blagor, Pohujšanje v dolini Šentflorjanski ...), izoblikuje družbenokritični pogled na današnji svet in brezkompromisno postavi zrcalo sodobni družbi, njenim mnogoplastnim problematikam in trdno zasidranim predsodkom.

Kot je dejal režiser Gašper Stojc, gre za enoletni avtorski projekt, v katerega so vložili veliko truda in energije in ki jih je povezal v gledališko družino. Skozi aktualizacijo sicer vedno bolj aktualnih Cankarjevih del in lastnega mišljenja je kolektiv mladih igralcev prišel do opolnomočenja – do točke, kjer se prepletajo spoznanje, ustvarjalnost, pogum in svoboda, ki jo predstavlja gledališki medij.

Do blejske šole »vozili« pešbusi

Osnovna šola prof. dr. Josipa Plemlja na Bledu spodbuja učence k izbiranju trajnostnega načina prihajanja v šolo.

Maša Likosar

Bled – V preteklem tednu so se učenci blejske osnovne šole v šolo »vozili« s t. i. pešbusom. »V šolo so se odpravili peš v organiziranih skupinah in spremstvu učiteljev po določenih poteh in stalnem urniku,« je pojasnila Saša Zupan, ena izmed učiteljic, ki je otroke pospremila do šole. Pešbusi so »odpeljali« vsak dan ob 7.30 s štirih lokacij na Bledu, z ene lokacije pa ob 7.45. »Dnevno se nam je pridružilo skupno od šestdeset do sto otrok,« je dodala.

Z akcijo želijo na šoli prispevati k zmanjševanju motoriziranega prometa in zmanjšanju okoljskih obremenitev, obenem pa podpirati trajnostno mobilnost. »Otroke želimo spodbuditi, da v šolo prihajajo peš, s skirojem ali kolesom, s šolskim avtobusom, tudi s kombiniranim potovanjem, pri čemer del poti morda opravijo z avtomobilom, zaključni del pa peš, ali pa s skupinsko vožnjo z avtomobilom, kjer en starš pripelje več otrok,« je poudarila. Otroke ob tej priložnosti učijo tudi varnostnih pravil v prometu, predstavijo jim prometne znake in pravila pri prečkanju ceste na prehodu za pešce.

Učence blejske osnovne šole so pretekli teden v šolo »vozili« pešbusi. / Foto: Tina Dokl

Prvošolec Tor Nierdorfer nam je zaupal, da se v šolo običajno pripelje z avtomobilom, tokrat pa je šel peš, in kot je dodal, je bolje iti peš kot z avtom, saj se na ta način razgibaš. Drugošolec Leon Lah gre v šolo vedno peš, pridruži se mu prijatelj Filip. »Na poti moram biti pozoren na promet in prometne znake, kot so stop znak, omejitev hitrosti in cona za pešce,« je povedal. Nejc Pogačnik iz četrtega razreda pa gre v šolo najraje s skirojem. »Ko grem s skirojem, si vedno nadenem čelado, pazljiv sem pri prehodih za pešce, vozim počasi in previdno. Na ta način se nadiham svežega zraka, srečam prijatelje in ne onesnažujem okolja,« je dodal.

Področnični osnovni šoli Bohinjska Bela in Ribno bosta akcijo predvidoma izpeljali v tednu od 16. do 22. maja.

Razstavni prostor Jake Torkarja

Na Osnovni šoli Koroška Bela so odprli likovno razstavo del udeležencev trinajste Torkarjeve likovne kolonije in razstavni prostor, ki je poimenovan po akademskem slikarju Jaki Torkarju.

Maša Likosar

Koroška Bela – Torkarjeva likovna kolonija je Unescov nacionalni projekt na temo kulturne dediščine domačega kraja, ki jo je tokrat že trinajstič organizirala OŠ Koroška Bela Jesenice. Letos se je 65 učencev iz 17 osnovnih šol aprila družilo in likovno ustvarjalo v neposredni okolici šole. Za motiviko so si na predlog razpisane teme kontrasti oziroma nasprotja izbrali karkoli v povezavi s kulturno tematiko dediščine krajev. »Nastale so res kvalitetne risbe in slike. Vidi se, da je učencem manjkalo druženja in likovnega izražanja. Ustvarjali so z žarom in veseljem,« je pojasnila strokovna organizatorka kolonije Katja Operčkal.

Ob odprtju vseh 65 del, ki bodo na ogled do konca šolskega leta, so podelili tudi dve Torkarjevi plaketi in po dve priznanji na področju risanja in slikanja ter dve priznanji za posebne dosežke. Torkarjevo plaketo sta prejela Anej Vinkler z OŠ Cirkovce za delo Harmonikaš in Larisa Hodak z OŠ Preserje pri Radomljah za delo Cerkvica.

Ob tej priložnosti so v na novo preurejeni šolski avli uradno odprli tudi razstavni prostor, ki je poimenovan po akademskem slikarju Jaki Torkarju. Prostor, ki bo namenjen šolskim in gostujočim razstavam, krasi napis, ki ga je ustvaril njihov nekdanji učenec Jaša Kecman Kordež. Kot je na odprtju pojasnil jeseniški župan Blaž Račič, je bilo v zadnjih desetih letih v objekte OŠ Koroška Bela Jesenice za obnovo vloženih približno dva milijona evrov, šola ostaja tudi na prioritetni listi za energetsko sanacijo.

Foto: Gorazd Kavčič

V preurejeni šolski avli so uradno odprli razstavni prostor, ki je poimenovan po akademskem slikarju Jaki Torkarju.

Občanom podarili sadike gorenjskih nageljnov

Cerklje na Gorenjskem – Občina Cerklje na Gorenjskem je z namenom popestritve občinskega praznika, ki praznujejo septembra, občanom podarila dva tisoč sadik gorenjskega nageljna. Za razdeljevanje so poskrbele članice Društva kmečkih in podeželskih žena Gorenjski nagelj Cerklje, ki ga vodi Andreja Bogataj. Sicer ima že nekaj gospodinjstev v različnih krajih v Občini Cerklje na balkonih že več let zares lepe cvetoče gorenjske nageljne. Kot pravijo cvetličarji, je posebnost gorenjskega nageljna ta, da ima čisto svoj vonj in svetlo rdeč cvet, v sredini pa sta obvezno dva bela krivčka.

Občani Cerkelj so prejeli sadike gorenjskega nageljna, da bo septembrski občinski praznik še bolj cvetoč.

Muzeji so moč za prihodnost

Že tradicionalni Mednarodni muzejski dan letos poteka pod geslom Moč muzejev. Muzeji nas učijo o naši preteklosti, govorijo o sedanjem stanju družbe in nas usmerjajo v iskanje novih zamisli za prihodnost. V sredo, 18. maja, se bodo ob prostem vstopu v muzeje in galerije zvrstili tudi raznovrstni dogodki. Tu je nekaj odličnih predlogov za vaš obisk muzeja.

Igor Kavčič

Kranj – Mednarodni muzejski dan (MMD, na družbenih omrežjih sledite ključniku #IMD2022) se letos posveča temi Moč muzejev. Tematski mednarodni muzejski dan vsako leto združuje več kot štirideset tisoč muzejskih institucij v več kot 158 državah sveta. Pridružuje se jim tudi Slovenija z velikim naborom sodelujočih muzejev in galerij. Letos bomo mednarodni muzejski dan zaznamovali v sredo, 18. maja, ko bodo muzeji obiskovalcem nudili prost vstop in obilico zanimivih dogodkov. V ICOM Slovenija (Mednarodni muzejski svet – Slovenski odbor) tudi tokrat načrtujejo več akcij, ki bodo opozarjale na moč in vrednote slovenskih muzejev ter jih promovirale. Kot so ob tem še poudarili v odboru, jih ob tokratnem muzejskem dnevu veseli, da se po obdobjih izolacije in nezmožnosti skupnih srečanj zaradi epidemije covida-19 spet srečamo in v živo poklepetamo o prihodnjih načrtih muzejev v naši državi.

Tematski mednarodni muzejski dan vsako leto združuje več kot štirideset tisoč muzejskih institucij v več kot 158 državah sveta. Pridružuje se jim tudi Slovenija z velikim naborom sodelujočih muzejev in galerij po vsej državi.

Vsebine, ki jih v okviru letošnje teme raziskujejo, so: moč doseganja trajnosti: muzeji kot ključni akterji v svojih lokalnih skupnostih prispevajo k številnim ciljem, ki vključujejo spodbujanje trajnega razvoja in socialne ekonomije ter razširjanje znanstvenih informacij o okoljskih izzivih; moč inovacij na področju digitalizacije in dostopnosti: muzeji so inovativna igrišča, kjer se razvijajo nove tehnologije, digitalne inovacije lahko naredijo muzeje dostopnejše in privlačnejše; moč gradnje skupnosti z izobraževanjem: muzeji s svojimi zbirkami in programi povezujejo družbo in gradijo skupnosti; s podpiranjem demokratičnih vrednot in zagotavljanjem priložnosti za vseživljenjsko učenje prispevajo k oblikovanju informirane in angažirane civilne družbe.

Jutri se bodo slovenski muzealci na srečanju v Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani pogovarjali o potencialih slovenskih muzejev na področju digitalizacije, inovacij in pomenu povezovanja ter sodelovanja v mednarodnem prostoru. Sledila bo predstavitev slovenskega prevoda Rdečega seznama za Jugovzhodno Evropo, predlog nove muzejske definicije in novega kodeksa etike za muzeje, ki je ta čas v nastajanju, najavili pa bodo tudi nov razpis za nagradi ICOM Slovenija 2022. Sledilo bo odprtje urbane razstave slovenskih muzejev na temo MMD v sodelovanju s podjetjem TAM-TAM. ICOM Slovenija je leta 2020 v času začetka epidemije covida-19 nadgradil tradicionalno razstavo državnih muzejev ob mednarodnem muzejskem dnevu in k sodelovanju k skupni akciji plakatov povabil vse slovenske muzeje. V prvem letu so plakate objavili v virtualni različici, lani so jim dodali tudi urbano razstavo plakatov, ki jo nadaljujejo tudi letos. Tudi tokrat so muzeji pripravili vsak svoj plakat, vezan na letošnjo temo MMD, ki bo predstavljen v sklopu urbane razstave plakatov TAM-TAM v Ljubljani in nekaterih drugih mestih. Plakate so ponovno združili tudi v virtualno knjižico, ki na enem mestu prikazuje plakate vseh sodelujočih muzejev na urbani razstavi v Ljubljani. Povabilu so se muzeji tudi letos odzvali v velikem številu, saj knjižica združuje kar 34 plakatov.

Na vsak način preverite tudi, kaj posebnega se bo v torek in v prihodnjih dneh dogajalo v muzejih na Gorenjskem in drugje po Sloveniji. Za prvi namig vam v tej dvostranski prilogi ponujamo nekaj odličnih predlogov Gornjesavskega muzeja in Slovenskega planinskega muzeja, Kobariškega muzeja, Gorenjskega muzeja, Rudarskega muzeja Zagorje in Pivovarskega muzeja Union.

Na Pot miru v Kobarid

»Kobariški muzej z dobrimi obeti vstopa v poznopomladansko in poletno sezono. Na srečo omejitev zaradi epidemije ta čas ni več, v muzej se vračajo šolske skupine in predvsem tudi tuji obiskovalci, med katerimi v pomladanskem času prevladujejo Italijani, Avstrijci in obiskovalci iz Združenih držav Amerike,« je povedal direktor muzeja Martin Šolar.

Kobariški muzej s stalno razstavo in dvema občasnima razstavama ponuja v Sloveniji in tudi širše v Srednji Evropi celovit pregled dogajanj na soški fronti, kjer so boji v času prve svetovne vojne potekali kar 29. mesecev. Za letošnjo sezono so po tridesetih letih prenovili eno od osrednjih atrakcij muzeja, maketo Zgornjega Posočja, ki skupaj z digitalno projekcijo prikazuje dogajanje v zadnji, 12. soški ofenzivi.

V muzeju bi posebno radi poudarili povezano ponudbo Kobariškega muzeja, ki ni le muzej dediščine soške fronte, temveč zelo pomemben turistični ponudnik v Posočju in tudi v Julijskih Alpah. Tako imajo imetniki kartice ugodnosti doline Soče in Bohinja v Kobariškem muzeju prost vstop. »V Kobariškem muzeju, na Sabotinu nad Novo Gorico v parku miru in Pomniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju na Krasu v sodelovanju z Ustanovo Fundacija Poti miru v Posočju združujemo moči v prizadevanju za ohranjanje kulturno-zgodovinske dediščine prve svetovne vojne ter še prijaznejše približevanje dragocenega nacionalnega bogastva ostalin in obeležij soške fronte obiskovalcem,« poudarja Šolar. Popotnikom na Poti miru od Alp do Jadrana tudi v letu 2022 ponujajo cenovno prijazen obisk treh muzejev, ki s povezano vsebino omogočajo celovito razumevanje vzrokov in posledic prve svetovne vojne

GORNJESAVSKI MUZEJ JESENICE, CESTA FRANCETA PREŠERNA 45, JESENICE

KOBARIŠKI MUZEJ

V sredo, 18. maja 2022, bo vstop v Kobariški muzej prost za vse obiskovalce. Vljudno vabljeni v Kobariški muzej, ki vas pričakuje s stalno razstavo, obnovljenimi maketami ter dvema občasnima razstavama. Kobarid in dolina Soče, ki sta v znamenju prihajajoče etape na kolesarski dirki Giro d'Italia, vas pričakujeta!

Informacije in kontakt:
Kobariški muzej,
Gregorčičeva 10,
5222 Kobarid
Telefon:
+ 386 (0) 5 389 0000
Mobitel:
+ 386 (0) 41 714 072
E-mail:
info@kobariski-muzej.si
www.kobariski-muzej.si

ODPRTO VSAK DAN
(od 9.00 do 18.00)

ter dogajanja na soški fronti vzdolž celotne trase Poti miru. Z nakupom vstopnice v kateremkoli od treh pomnikov so obiskovalci upravičeni do 20-odstotnega popusta v drugih dveh.

V Kobariškem muzeju so se povezali tudi s Slovenskim planinskim muzejem v Mojstrani, kjer kot »naj muzeja« Julijskih Alp obiskovalcem ponujata skupno vstopnico in dodatni medsebojni 10-odstotni popust. Podoben dogovor imajo tudi s Turističnim društvom Gorje glede obiskovanja soteske Vintgar. »Osrednje poslanstvo muzeja, še posebej v času, ko žal vojna divja nedaleč proč od nas v Ukrajini, pa še vedno ostaja poslanstvo miru. Z ohranjanjem dediščine soške fronte le opozarjamo, da se ta zgodovina ne sme pozabiti predvsem zato, da se ne bi nikoli več ponovila,« zaključuje Šolar.

Od gora do fotografij in »nudlnov«

V Gornjesavskem muzeju ob letošnjem mednarodnem muzejskem dnevu vabijo v muzejske hiše od Jesenic do Kranjske Gore na brezplačen ogled novih občasnih muzejskih razstav. V Muzeju Kranjska Gora v Liznjekovi domačiji je na ogled razstava Vse arcnije z rož narjene. V Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani je na ogled razstava 10 sidrišč slovenskega alpinizma, ob tem pa še dve fotografski razstavi Janeza Kramarja Darilo ledene dobe in Andreja Trošta S smučmi, vrvjo ali peš.

V Kosovi graščini na Jesenicah je na ogled likovna razstava Živopis – narodne noše v delih Miha Maleša, v Galeriji v Kolpernu na Stari Savi pa peta mednarodna krožna fotografska razstava Ljudje sveta. Odprli jo bodo danes, v torek, 17. maja, ob 19. uri. Z njo bo do 3. julija v muzejski galeriji gostovalo Fotografsko društvo Jesenice.

V četrtek, 19. maja, ob 18. uri v sodelovanju z Muzejskim društvom Jesenice vabijo v Banketno dvorano Kolpern na muzejski večer Dachau leta 1945 skozi Hameršakove spomine. Predaval bo Boštjan Omrzel.

V soboto, 21. maja, ob 16. uri pa bo v Muzeju Kranjska Gora v Liznjekovi domačiji potekala etnološka delavnica Priprava rezancev (»nudlnov«).

Z namenom večje prepoznavnosti muzejev v družbi in njenega razvoja so včeraj muzealci obiskali stanovalce Doma upokojencev dr. Franceta Bergelja, kjer je dr. Marko Mugerli v sklopu Muzeja na obisku predaval o hokeju ter vodi in vodnih pogonih. Še en tak obisk bo sledil prihodnji ponedeljek, 23. maja.

O Plečniku na Gorenjskem

Ob letošnjem mednarodnem dnevu muzejev bodo v Gorenjskem muzeju namenili poudarek Plečniku, čigar 150. obletnico rojstva praznujemo letos. Razstava Plečnik na Gorenjskem odstira dela, ki jih je Plečnik s svojimi učenci ustvaril na Gorenjskem. Letošnje leto je Vlada Republike Slovenije razglasila za Plečnikovo leto. Umetnostna zgodovinarka Ana Debeljak je k razstavi, ki jo bodo odprli v sredo, 18. maja, ob 18. uri v Stebriščni dvorani Mestne hiše v Kranju, zapisala: »Plečnikova dela odsevajo njegovo vizijo in filozofijo. V času vzpona moderne arhitekture je navdih črpal v klasičnih arhitekturnih delih. Z odklonom od tedanjih smernic je odkrival nove meje, znanje pa je prenesel tudi na mnoge generacije študentov, ki so njegovi filozofiji dodali svoj izvirni slog. Jože Plečnik, ki je na osi Dunaj–Praga–Ljubljana deloval od konca 19. pa vse do petdesetih let 20. stoletja, je največji pečat zapustil v Ljubljani.«

Plečnik je svoj pečat pustil tudi v prestolnici Gorenjske. Pobudo in potrebo za ureditev Kranja je po drugi svetovni vojni izrazil široko kulturno razgledani Črtomir Zorec. Leta 1936 je Jože Plečnik sodeloval pri načrtovanju vile Bežek na Koroški cesti 27. Plečnikov povojni opus pa je vseboval dve izvedbi in dva večja načrta: adaptiral je Prešernovo gledališče (1950–1953), uredil in opremil Roženvenski klanec (1954–1955), napravil načrt za preureditev Prešernove hiše (1953), načrt za novi most čez Kokro (1950) in predložil načrt za novo kranjsko mestno hišo (1955).

Mesec dni kasneje, ko bo Poletna muzejska noč, bodo v Gorenjskem muzeju glavni poudarek namenili hrani in razstavi Kaša, žganci, zelje – Dediščina prehrane na Gorenjskem za sodobno rabo, ki je na ogled v gradu Khislstein.

Mednarodni muzejski dan (MMD, na družbenih omrežjih sledite ključniku #IMD2022) se letos posveča temi Moč muzejev.

GORENJSKI MUZEJ, TOMŠIČEVA ULICA 42, KRANJ

KOBARIŠKI MUZEJ d.o.o., GREGORČIČEVA ULICA 10, KOBARID

RUDARSKI MUZEJ ZAGORJE

Ena pomembnejših lastnosti nekdanjih zagorskih knapov je bila zagotovo tudi klenost in podobno značilnost lahko ugotovimo tudi v zvezi z rudarskim muzejem, saj se ga nedavni nadležni virus ni niti dotaknil. V polni kondiciji vas še vedno pričakuje na isti lokaciji, kjer je bil, na Lokah pri Kisovcu v občini Zagorje ob Savi.

Čeprav je že več kot dvajset let, odkar so mašine in knapi v jami utihnili, boste v muzeju lahko še vedno začutili pridih 250-letne zgodovine rudarjenja v zagorskih rudnikih. Za to se vam ne bo treba spustiti v dobrih 180 metrov globoko kisovško jamo, vse je namreč na varnem dosegu roke na površini, primerni tudi za otroke in invalide. Poleg različnih restavriranih rudarskih eksponatov si boste lahko ogledali tudi 20-minutni film, v katerem je v strnjeni obliki kronološko prikazana zgodba o rudarjih in rudarjenju v zagorski dolini. Vsi ogledi so vodeni in prilagojeni zahtevnostni stopnji obiskovalcev. Poudarimo naj, da se je trenutno treba za vsak ogled predhodno najaviti po telefonu, saj v muzeju ni stalnega kustosa.

Po naših izkušnjah naštete aktivnosti pri obiskovalcih običajno povzročijo tudi določene stranske učinke, ki se največkrat kažejo v obliki lakote. Za rešitev tega problema imate na razpolago kar nekaj priznanih gostinskih lokalov v bližnji ali malo širši okolici. Po uspešni regeneraciji se lahko odpeljete še do središča Zagorja in obiščete eno najstarejših hiš v mestu, Weinbergerjevo hišo, v kateri imata prostore galerija Medija z vedno aktualnimi likovnimi razstavami in spominska soba zagorskega in svetovno znanega opernega pevca Ladka Korošca.

Če vam po vsem tem ostane še kaj časa in energije, vam priporočamo še obisk vsaj enega od dveh zanimivih in ne preveč zahtevnih vrhov v okolici, to sta Čemšeniška planina ter Zasavska Sveta gora, s katerih je krasen razgled po značilnem zasavskem hribovju.

Muzej je odprt po predhodnem dogovoru na tel. št.: 041 489 307 in 040 588 351 ali na e-pošto: milan.razborsek@kulturnidom-zagorje.si.

Teden ljubiteljske kulture

V prihodnjih dneh bo po Sloveniji in v zamejstvu potekal že deveti Teden ljubiteljske kulture.

Igor Kavčič

Kranj – Letošnji Teden ljubiteljske kulture bo v organizaciji Zveze kulturnih društev Slovenije in Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti po vsej državi in v zamejstvu potekal od 20. do 29. maja, v razširjenem terminu pa vse do 19. junija. Ambasador letošnjega tedna je Gojmir Lešnjak - Gojc, legenda slovenskega filma in ikona številnih kultnih televizijskih oddaj.

Območno odprtje tradicionalnega Tedna ljubiteljske kulture bo tokrat v Kranju, in sicer ta četrtek, 19. maja, ob 18. uri v dvorani Mestne knjižnice Kranj. Na odprtju bo nastopil Komorni pevski zbor Mysterium z dirigentom in pianistom Lovrom Frelihom, sledila bo kranjska premierna filma Za Pavla Knobla skovano. Gre za dokumentarno-igrani film o pesniku, prevajalcu, skladatelju, orglarju-cerkovniku in učitelju Pavlu Knoblu (Orehek pri Postojni 1765–Tomaj 1830). Knobl je učil v več slovenskih mestih, leta 1801 pa je pet let pred Vodnikom v Kranju objavil samostojno tiskano pesniško zbirko Štiri pare kratkočasnih novih pesmi. Film, posvečen njegovemu življenju in delu, je nastal v produkciji Kulturnega društva Cajt Postojna in tudi s sodelovanjem Zveze kulturnih društev Kranj. V nadaljevanju bo na sporedu pogovor z dr. Tanjo Žigon, zgodovinarko in doktorico literarnih ved ter izredno profesorica ter raziskovalko, in Dragano Čolić, scenaristko in režiserko filma. Z njima se bo pogovarjala Mija Aleš, predsednica ZKD Kranj.

Letos že desetič po vrsti bo v soboto, 18. junija, med 8. in 13. uro na trgu pred Prešernovim gledališčem potekal Pozdrav poletju. Dogodek združuje dve aktivnosti: kulturni spored in sejem nevladnih organizacij.

Več kot tristo ustvarjalcev z vseh področij kulture in umetnosti se bo s svojim sporedom predstavilo na pokritem odru med kranjsko cerkvijo in Prešernovim gledališčem. Na panojih in stojnicah sejma nevladnih organizacij pa bosta potekali predstavitev in promocija kulturnih društev in drugih nevladnih organizacij.

Po poteh Plečnikove zapuščine

Radomlje – V Foto kino in video klubu Mavrica in JSKD OI Domžale v sodelovanju s Kulturnim domom Franca Bernika Domžale v petek, 20. maja, ob 18. uri vabijo v Kulturni dom Radomlje na odprtje in ogled fotografske razstave Po poteh Plečnikove zapuščine in projekcijo filmov video sekcije. V sredo, 25. maja, ob 19. uri pa bo v Knjižnici Domžale v filmskem sporedu večera projekcija filmov video sekcije Mavrice.

Balkanska trilogija

Kranj – V četrtek, 19. maja, ob 19.30 bo v Stolpu Škrlovec premiera prvega dela predstave Balkanska trilogija z naslovom Lahko noč, družina v režiji Ajdina Huzejrovića in izvedbi Gledališke skupine Dramatikon JSKD OI Kranj. Balkanska trilogija spremlja zgodbo ene družine vse od leta 1940 v Bosni do leta 2022 v Kranju.

O minevanju in trajanju

Galerija Prešernovih nagrajencev bo mesec dni v znamenju skupnega umetniškega projekta pesnika Milana Dekleve in slikarja Jožefa Muhoviča.

Igor Kavčič

Foto: Igor Kavčič

Milan Dekleva in Jožef Muhovič sta poezijo z likovnim združila v dveh pesniških zbirkah.

Kranj – V Galeriji Prešernovih nagrajencev so na ogled dela na papirju Jožefa Muhoviča, ki so nastala po motivih dveh pesniških zbirk Milana Dekleve, ki sta izšli v preteklem letu pri Književnem društvu Hiša poezije v zbirki Poetikonove lire.

Poetični diptih sestavljata zbirki Milana Dekleve, imenovani temna in svetla knjiga. Prva ima naslov in vsi so očarani z mesečino (okrog pesmi), druga pa Zora in Črička (lirična opera za dva glasova). Prva je nočna ali lunarna zbirka, druga, dnevna ali sončeva zbirka. Knjigi sta po obsegu, tematiki in slogu sicer samostojni deli, hkrati pa sta tudi komplementarni, saj se svetloba in tema prepletata. Med seboj se dopolnjujeta tudi njuni poetični izhodišči: temna knjiga nas spominja na tradicionalno poezijo Daljnega vzhoda, svetla knjiga na zgodnjo liriko stare Grčije.

Kot pojasnjuje Milan Dekleva, prva knjiga diptiha govori o robu ubesedovanja sveta, o skrajni negotovosti subjekta, druga pa o vznesenem večnem vračanju enakega, ki se človeku razodeva kot hrepenenje. Slednja temelji na grški mitološki zgodbi o ljubezni med boginjo Eos in trojanskim princem Titanom, ki na poetičen način odpira večna vprašanja o nesmrtnosti in minevanju, v prispodobi pa tudi o izvoru in titanski moči glasbe. Zora in Črička je hkrati tudi libreto za lirično opero za dva glasova in komorni ansambel, ki je bila v uglasbitvi Pavla Mihelčiča premierno izvedena lani.

Pesniški diptih, kot zapisano, dopolnjuje skupna likovna podoba Jožefa Muhoviča, kar obema knjigama daje tudi estetsko dovršenost. »Pesniška teksta iz Diptiha sta me prevzela s poetičnostjo in pomenljivostjo, presenetljivo uglašeno na moja nabirajoča se leta. S prvo sta nagovorila imaginacijo, ki se je s skicami in drobnimi kolaži začela pljuskoma zlivati na strani debele skicirke. Z drugo sta me navdajala z zadrego, saj nisem vedel, kako bom likovno kos naelektrenim in izmuzljivim temam erosa, spolnosti, večnosti, staranja, časa, kozmosa in sistema, ki so tako zlahka plen oblikotvornih pretiravanj, tipizacij in banalizacij,« v zapisu ob razstavi razmišlja Jožef Muhovič, ki je v treh mesecih intenzivnega dela k obema zbirkama ustvaril bogat opus likovnih del. Večinoma gre za kolaže na papirju, pri čemer je poleg oljnih barv uporabljal še različne druge materiale, od oglja, grafita do manj običajnih zmesi asfalta in voska, balzamičnega kisa, laka za čolne šelak ter različna pršila. V pritličju in prvem nadstropju galerije je predstavljenih več kot petdeset del.

Na odprtju je oba umetnika in njuno skupno delo v izčrpnem nagovoru predstavil akademik dr. Milček Komelj, Milan Dekleva, ki je ob tem prebral nekaj pesmi, pa bo 2. junija v galeriji nastopil ob spremljavi skupine Salamander.

Anton Habjan z gosti

Operni solisti Janez Lotrič, Nuška Drašček, Tina Debevec in drugi glasbeni prijatelji Antona Habjana ter Orkester slovenske vojske bodo to nedeljo nastopili v Športni dvorani v Železnikih.

Igor Kavčič

Železniki – Po treh letih se to nedeljo, 22. maja, ob 19. uri v največji dvorani v Selški dolini obeta nov glasbeni spektakel, na katerem bodo nastopajoči predstavili številne najlepše operne arije in priljubljene domače melodije.

Tri leta je minilo od velikega koncerta, ko je baritonist ljubljanske opere Dražgošan Anton Habjan s svojimi pevskimi gosti ter simfoničnim orkestrom požel bučen aplavz v do zadnjega sedeža polni Športni dvorani v Železnikih, pa imamo občutek, kot da je bilo včeraj. Ne le zaradi dveh let epidemije, še toliko bolj zaradi spomina na čudovit glasbeni večer, ki so ga pričarali vrhunski glasbeniki. Habjan se prihodnji mesec v domače Železnike vrača z novim koncertnim večerom.

Tokrat je v goste poleg še enega domačina, legendarnega tenorista Janeza Lotriča, povabil dve odlični pevki, prijateljici iz opernega sveta – mezzosopranistko Nuško Drašček in sopranistko Tino Debevec. »Zelo sem vesel, da bomo tokrat lahko muzicirali ob vrhunskem orkestru Slovenske vojske pod vodstvom Aljoše Deferrija,« je zadovoljen pred koncertom poudaril Anton Habjan.

Tako v solo nastopih kot duetih bodo izvedli znane operne arije, od uverture Straussovega Netopirja, znanih arij od Bizetove Habanere, Offenbachove Barcarole do Rossinijeveega Plesa Tarantella Napoletana in popularne Time to say goodbye, zagotovo tudi s presenečenji v dodatku. V programu bo sledil tudi del z naslovom Anton Habjan z loškimi glasbeniki, v katerem bo zapel s sestavom Jernej Jemc (harmonika), Jaka Strajnar (cajon), Luka Vehar (kitara) in Simon Tavčar (bariton, bas kitara).

Operna pevca, rojaka in prijatelja: Anton Habjan in Janez Lotrič na koncertu pred tremi leti / Foto: Tina Dokl

Vstopnice so že naprodaj v poslovalnicah Kmetijske zadruge v Škofji Loki in na Češnjici, v Brunarici Dražgoše, trgovini Čipke Mojca v Škofji Loki in na vseh Eventimovih prodajnih mestih. Obeta se čudovit majski večer z izjemnimi pevkami, pevci in glasbeniki.

Ločani prvič v finalu pokala

Zgodovinski dosežek škofjeloških rokometašev, ki so se prvič uvrstili v veliki finale slovenskega pokala, v katerem so pokazali dobro igro, kljub temu pa izgubili proti Gorenju iz Velenja

Maja Bertoncelj

Škofja Loka – V Slovenj Gradcu so se rokometaši na finalnem turnirju pomerili za pokalno lovoriko. Med četverico je bila tudi ekipa RD Urbancape Loka.

V polfinalu so igrali z RK Dobova in se z zmago z 20 : 25 (10 : 13) prvič uvrstili v finale tega tekmovanja. Najučinkovitejši je bil Grega Jamnik z desetimi zadetki. V nedeljskem finalu jih je čakalo Gorenje Velenje, ki je v polfinalu premagalo Celje Pivovarno Laško (32 : 30). Velenjčani so upravičili vlogo favoritov, zmagali z 31 : 34 (12 : 14) in tretjič v zgodovini dvignili pokalno lovoriko. Niso pa imeli lahkega dela, saj so varovanci Gregorja Cvijiča pokazali, da so se upravičeno uvrstili na turnir in v finale. Pri Gorenjcih je bil najboljši strelec Darko Cingesar, ki je bil uspešen sedemkrat. Grega Jamnik pa je igralec, ki je na turnirju dal največ zadetkov, in sicer 14. »Pohvalil bi vse, ki so bili vpleteni v organizacijo tega dogodka v Slovenj Gradcu. Vzdušje na turnirju je bilo izjemno. Včasih je nevtralen teren lahko presenečenje. Mi smo v finalu pokazali največ, kar smo sposobni, in se borili do zadnje sekunde. Vedeli smo, da bi za zmago morali Gorenje Velenje pustiti pod mejo 28 doseženih zadetkov, kar nam kljub trudu ni uspelo. Velenjčani so zasluženo zmagali. Za nas je ta dosežek zgodovinski. Na obeh tekmah smo pokazali, da se na finalni turnir nismo uvrstili kar tako. Pokazali smo, kaj Škofja Loka zmore. Taki predstavi bomo skušali pokazati tudi na preostalih dveh tekmah, ki nas čakata v Ligi NLB,« je po finalni tekmi za spletno stran rokometne zveze povedal Grega Jamnik, najboljši strelec turnirja.

Pokalne podprvake bodo lahko domači navijači pozdravili na tekmi zadnjega kroga državnega prvenstva, ki bo v Športni dvorani Poden 27. maja z začetkom ob 18. uri. Nasprotnik bo Trimo Trebnje.

Rokometaši RD Urbanscape Loka so v pokalnem tekmovanju osvojili zgodovinsko drugo mesto. / Foto: arhiv RD Urbanscape Loka

Lampičeva prestopila v biatlon

1. stran

Anamarija Lampič je v nadaljevanju dodala, da meni, da je teku na smučeh dala čisto vse, kar je lahko. »Vsak v življenju pride do neke točke, ko je treba sprejeti življenjsko odločitev. Vem, da lahko v teku naredim še marsikaj, a prevladala je želja. V biatlonu želim narediti čisto vse, da postanem ena izmed najboljših. Zavedam se in vem, da se je včasih treba odpovedati dobrim stvarem, če želiš kaj spremeniti, in si upati stopiti naprej. Jaz grem naprej in ne bom pogrevala stvari za nazaj, ki so se in se še dogajajo v panogi tek na smučeh. Rekla bom le, da dejanje in miselnost panoge niso ravno pozitivno vplivali na to, da bi se odločila kako drugače. Vem, da mi ne bo lahko. Nekaterih stvari se bom morala naučiti čisto na novo, tudi streljanja. Ne bojim se teh izzivov. Če ne bi bila tako prepričana, da sem lahko uspešna v tem športu, se za to niti ne bi odločila. Hvala vsem, ki ste na kakršenkoli način pomagali ali pripomogli, da sem dosegla vse te odlične rezultate v teku na smučeh. Zahvaljujem pa se tudi vsem, ki boste sprejeli mojo odločitev pozitivno in me spremljali ter spodbujali še naprej na moji športni poti.«

V biatlonskih vrstah je veliko sprememb. Med tekmovalci je največja prihod Anamarije Lampič, v trenerskih pa glavnega trenerja Nemca Ricca Großa (desno). Ob njiju je Jakov Fak. Včeraj so se prvič zbrali na Pokljuki. / Foto: Tina Dokl

Na Smučarski zvezi Slovenije so se trudili, da bi ostala v tekaških vrstah, a so hitro uvideli, da je njena želja po odhodu v biatlon prevelika, kar je potrdil direktor zveze Uroš Zupan. »V prvi vrsti smo upoštevali in spoštovali njeno željo. Naredili bomo vse, da bi v biatlonu imela najboljše možne pogoje in sledila cilju, ki ga ima, da na svetovnem prvenstvu in olimpijskih igrah poseže po medalji, kar ji v teku še manjka. Veseli smo tudi, da ni zaprla vrat nastopu v Planici 2023. Želja je bila, da bi lahko nekako uskladili trenažni in tekmovalni proces na način, da bi pod Poncami nastopila vsaj v njeni paradni disciplini.« Kakšne so realne možnosti za to, bo pokazal čas.

Anamarijo Lampič čaka novo poglavje v športu. Začela ne bo na vrhu, v čemer ne vidi težav. Zaveda se, da jo čaka veliko učenja in najprej nastopi na nižjih ravneh tekmovanja. Nova sezona, je dejala, bo uvajalna, načrta B pa nima. Novo pot je začela včeraj. Na Pokljuki se je predstavila biatlonska reprezentanca. Zbrali so se na prvih štiridnevnih pripravah. Lampičeva ni edina novost. Veliko jih je predvsem v vodstvu. Novi predsednik Zbora za biatlon je Boštjan Ule, vodja panoge Tomas Globočnik, vodja reprezentanc pa Tadeja Brankovič. Novi trener moške in ženske A reprezentance je Nemec Ricco Groß, njegov pomočnik bo pri fantih Janez Marič, pri dekletih pa Boštjan Klavžar, izbranec Anamarije Lampič. V moški A reprezentanci so Jakov Fak, Miha Dovžan, Rok Tršan, Lovro Planko, Anton Vidmar in Alex Cisar, v ženski pa sestrični Polona in Živa Klemenčič ter kot pridružena članica Anamarija Lampič. V biatlonskih vrstah so seveda njenega prestopa veseli. »Predvsem sem vesela, da bo delala tisto, kar si želi, in da je ostala pod okriljem Smučarske zveze Slovenije. Odločitev je izključno njena. Imela bo vso podporo, kot jo ima ekipa A. Verjamem, da z željo, ki jo ima, in energijo, ki jo premore, lahko napreduje in je uspešna. Zagotovo pa ga ni strokovnjaka, ki bi v tem trenutku lahko napovedal razplet,« je komentirala nekdanja biatlonka Tadeja Brankovič, po novem vodja biatlonskih reprezentanc.

Iris Breganski dvakrat bronasta na olimpijadi

1. stran

»Imam dve medalji, česar nisem pričakovala. Po vrnitvi domov si bom vzela nekaj počitka,« je bila vesela Radovljičanka, članica kluba AD Kronos. Njena trenerka je mama Mojca Breganski, ki je po medalji v skoku v višino povedala: »Tekma je bila zelo razburljiva. Šteli smo poskuse, spremljali mesta. Bila je suverena. Skočila je visoko in presrečna sem, da ji je to uspelo. Razmere so bile v dežju zelo težke.« Poudarila je naslednji velik cilj: zimsko svetovno prvenstvo, ki bo na Poljskem.

Iris Breganski je sluh izgubila v zgodnjem otroštvu. Ko je dobila slušne aparate in prvič slišala zvok, se je znašla pred novim izzivom: naučiti se je morala poslušati, razumeti in govoriti. Smisel življenja je našla tudi v športu, najbolj v atletiki, ki je bila lep čas prisotna v družini. Na atletske steze tekmovanja gluhih je prvič stopila leta 2018 na četrtem mladinskem evropskem prvenstvu v Sofiji v Bolgariji, kjer je osvojila dve zlati in eno srebrno medaljo. Nastopila je na svetovnem prvenstvu gluhih v dvoranski atletiki v Talinu v Estoniji (2019), kjer je bila šesta v skoku v višino. Lani je na svetovnem prvenstvu v atletiki v Lublinu na Poljskem tekmovala v treh disciplinah (sedmeroboj, skok v daljino in skok v višino). Slovenija je v Braziliji osvojila štiri medalje.

Gorica v prvo ligo, Triglav v kvalifikacije

Kranj – Nogometaši v Prvi ligi Telemach so odigrali tekme predzadnjega kroga v letošnjem prvenstvu. Domžalčani so gostili Celje. To je bila poslovilna tekma kapetana Senijada Ibričića, ki je v 11. minuti dosegel zadetek iz enajstmetrovke, a so nogometaši Celje izenačili v 69. minuti. Nogometaši Kalcerja Radomlje so včeraj gostovali v Kopru, rezultata do zaključka redakcije še nismo prejeli. Na lestvici vodi Maribor, Domžale so šeste. Tudi drugoligaši so igrali tekme predzadnjega kroga. Oba predstavnika Gorenjske sta igrala v gosteh. Nogometaši kranjskega Triglava so s Fužinarjem Vzajemci remizirali z 1 : 1, Roltek Dob pa je proti Rogaški izgubil s 3 : 1. Znano je še, da je prvak Gorica, Triglav je drugi in ga čakajo kvalifikacije za popolnitev prve lige.

Brezplačne vadbe za jubilejni Triglav tek

Kranj – Na Brdu pri Kranju bo 10. septembra jubilejni, deseti Triglav tek. Organizatorji tudi letos omogočajo brezplačne tekaške vadbe pod vodstvom izkušenih trenerjev. Za različno zahtevne tekaške izzive bodo potekale od torka, 17. maja, na več lokacijah. Ena izmed njih je tudi Brdo pri Kranju, kjer boste lahko vadili vsak četrtek z začetkom ob 18. uri pod vodstvom Klemena Dolenca. Zbirno mesto je pred hotelom Elegans. Vadbe, na katere se tekači lahko prijavijo na spletni strani Triglav teka, so primerne za različno kondicijsko pripravljene posameznike in za vse generacije.

Anže Kopitar končal sezono

Kranj – Za slovenskega hokejista Anžeta Kopitarja je konec sezone. Los Angeles Kings, za katere igra Hrušičan, se namreč po porazu na odločilni sedmi tekmi niso uvrstili v polfinale zahodne konference severnoameriške lige NHL. Premagali so jih člani ekipe Edmonton Oilers (2 : 0) in se s 4 : 3 v zmagah uvrstili v naslednji krog tekmovanja.

Bečan ubranil naslov balkanskega prvaka

Medvode – Slovenska reprezentanca gorskih tekačev je konec tedna tekmovala na balkanskem prvenstvu, ki je potekalo v romunskem mestecu Câmpulung Moldovenesc. Medvoščan Timotej Bečan je slavil v članski konkurenci in ubranil naslov balkanskega prvaka. »Po prvem krogu sem bil prepričan, da imam dovolj prednosti, ki sem jo taktično tudi zadržal. Šel sem po naslov in ga tudi osvojil,« je zadovoljen v zadnjem obdobju najboljši slovenski gorski tekač.

Domžalski košarkarji korak bliže finalu

Domžale – Košarkarji v Ligi Nova KBM igrajo polfinale. V boju za naslov prvaka so še štiri ekipe, med njimi tudi domžalski Helios Suns. Njihov nasprotnik v polfinalu so Terme Olimia. Prva tekma je bila v Domžalah, zmage pa so se veselili domači košarkarji. Bilo je tesno, rezultat pa je bil na koncu 70 : 68. Druga tekma polfinala, ki lahko Domžalčane že popelje v veliki finale, bo danes v Podčetrtku. V drugem polfinalnem paru je do prve zmage nad Rogaško prišla Cedevita Olimpija (93 : 80).

Planinski izlet: Cuel de la Baretta (1522 m n. m.)

Votla gora

Skrajni zahod Zahodnih Julijskih Alp, ki teče od Montaža čez Zabuš do Strme peči in se zaključi v divjini prepadnih strmali, kjer se k nebu pnejo vrhovi, ki v imenu nosijo besedo Jovet.

Jelena Justin

Danes bomo obiskali divji in strm svet, ki leži zahodno od Strme peči. To je svet, kamor vodi le ena markirana pot. Vrh Cuel de la Baretta je sicer nemarkiran, s svojimi 1522 metri nizek, a izjemno razgleden. Z njegovega temena se nam odpre pogled v krušljive in težko dostopne strmali t. i. Jovetov. Možnost za vzpon na Cuel de la Baretto sta dve: ena iz vasice Patoc v Reklanski dolini, druga iz zaselka Cadramazzo v t. i. Železni dolini (Canal del Farro). Mi se bomo na vrh povzpeli iz Cadramazza. Mimo Tablje/Pontebbe se peljemo proti Klužam/Chiusa Forte. Približno dva kilometra pred Klužami zagledamo na levi strani brv, ki vodi čez reko Belo, ob cesti pa manjše parkirišče, kjer parkiramo. Previdno prečkamo cesto, prečimo reko in se usmerimo na pot št. 619. Gre za nekdanjo mulatjero, ki se pretkano vije po pobočjih soteske reke Cadramazzo. Steza je ponekod izjemno ozka, sicer pa nadvse udobna. Drzni in globoki pogledi v dno soteske terjajo trden in zanesljiv korak. Izjemno lepa pot se nekje na višini 1250 m priključi poti št. 620, ki pripelje iz vasi Patoc. Drznost poti tukaj spremeni svoj značaj, saj postane široka in s soncem obsijana. Široka pot nas vodi skozi bukov gozd in z vsakim višinskim metrom so vidnejši in vse bolj ohranjeni ostanki vojaških objektov iz prve svetovne vojne.

Cuel de la Baretta je izjemen razglednik. Z ene strani »Baretko« gleda Kugyjev orjaški zmaj, Montaž, z druge strani brega Železne doline pa težje dostopen karnijski mogočnež Zuc dal Bor. Severno leži zahodni del Naborjetskih gora, na jugovzhodu so divji in nedostopni Joveti, na jugu pa razgled zaključujejo Julijske Predalpe, predvsem Javor in Lopič. Ne toliko razgled z vrha, kot strateška točka gore, je bil razlog, da so si na vrhu Italijani med prvo svetovno vojno uredili topniško trdnjavo in z nje obstreljevali avstrijske položaje v Kanalski dolini. Razsežnost ohranjene utrdbe je izjemna, saj je bila zvrtana pod celo dolžino vršnega dela gora, s samostojnimi kavernami za topniške položaje. Predlagam, da si na vrhu ogledamo ostaline stavb in sistem rovov. Mrkobni in temni so podzemni prostori, ki so bili namenjeni tako topništvu kot tudi vojaški posadki. Nedoumljivo in težko predstavljivo!

Najbolj udobno je, če z vrha sestopimo do doline po poti vzpona. Varianta je tudi, da sestopimo po poti 620 v vasico Patoc, kjer sestop nadaljujemo po soteski potoka Patoc vse do vasi Raccolana, kjer se po urejeni kolesarski stezi vrnemo do izhodišča. A ta pot nam bo vzela precej več časa in tudi sestop ob potoku Patoc je pogosto otežen in občasno tudi neprehoden zaradi izjemno krušljivega terena. Preden se lotimo omenjene poti, preverimo stanje poti na spletnih straneh planinske zveze Furlanije Julijske Krajine.

Nadmorska višina: 1522 m
Višinska razlika: 1100 m
Trajanje: 5 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Pogled z vrha proti zahodu, kjer se pokažejo Karnijske Alpe: Montusel, Cozzarel, Zuc dal Bor, Monte Chiavals itd. / Foto: Jelena Justin

Prijetna, ponekod ozka in izpostavljena mulatjera, poteka nad reko Cadramazzo. / Foto Jelena Justin

Ostaline preteklosti tik nad predorom, ki je s številnimi rovi naredil notranjost te gore kot labirint / Foto Jelena Justin

Glasove kolesarske legende

Glasova Kolesarjenja

Grega Flajnik

Če v spletni brskalnik vtipkam besedi kolesarske legende, mi ponudi kopico velikih kolesarskih imen, kot so Fausto Coppi, Gino Bartali, Eddy Merckx, Miguel Indurain, Marianne Vos ... Slovenci imamo v tem trenutku kolesarje, ki se borijo za najboljša mesta na prestižnih tekmovanjih. Prepričan sem, da bodo Primož Roglič, Tadej Pogačar, Matej Mohorič, Jan Polanc, Luka Mezgec in drugi zapisani med legende. Lahko smo že danes ponosni nanje. Mislim pa, da svetovne kolesarske legende ne morejo biti tudi vzorniki nam, rekreativnim kolesarjem. Vzorniki rekreativnim kolesarjem so lahko tisti, ki so skozi celo življenje živeli zmerno aktivno, telesno in umsko, ter tako doživeli visoko starost. Za vse je značilno, da aktivnost vzdržujejo, čim dlje je mogoče. V Športnem društvu Gorenjski glas smo ponosni na štiri takšne legende, ki so presegle mejo osemdeset let in so še danes močno aktivne na različnih področjih.

O Đuru Ćulibrku, ki prekolesari več kot 25 tisoč kilometrov letno, sem že pisal. Naj dodam še to, da mu je za rojstni dan podjetje A2U podarilo lepo zeleno kolo, ki ga Đuro že ponosno vozi. Hvala.

Naš častni član Janez Zeni je celo življenje poleg skrbi za družino, napornih služb, ki jih je opravljal, svoj prosti čas aktivno posvečal dejavnostim v rodni vasi Besnica. Bil je dejaven v vaškem športnem društvu, predsednik kulturnega društva, aktiven v Slovenskem društvu za vrednotenje dela. Z dirkalnim kolesom se je sicer začel voziti dokaj pozno, toda vztrajno in počasi. Še danes ga zanimajo novosti in izboljšave. Janez je pred kratkim napisal knjigo z naslovom Najine zgodbe, v kateri se spominja skupnega življenja s pokojno ženo Francko.

Marjan Burja je kot diplomirani ekonomist delal na različnih delovnih mestih, povezanih s financami, a na svoji poklicni poti je bil tudi računalniški programer. Danes ga slikarstvo zaposluje vsaj tri dni v tednu. Aktiven je v treh društvih in skoraj vsak konec tedna se pripravlja na kakšno razstavo. Sicer je dal vsem jasno vedeti, da je torek dan za kolo, in takrat ga slikarji pustijo pri miru. S hribi je povezan celo življenje, saj je še vedno aktiven član planinskega društva. En dan v ob koncu tedna si vzame čas, da gresta s hčerko v hribe.

Janez Ankele je zadnji, ki je maja letos dopolnil osemdeset let in se vpisal med Glasove kolesarske legende. Janez vsaj trikrat na teden sede na kolo. Dvakrat kolesari sam in v svojem tempu na kolesu preživi od tri do štiri ure. Ob torkih na Glasovih srečanjih organizira in vodi skupino A, tisto najbolj umirjeno. Če ne gre na kolo, gresta z ženo v hribe. Tako je zmerno aktiven skoraj vsak dan v tednu. Vmes vzdržuje vrt in hišo, s čimer je precej dela, pravi. Za gledanje televizije tako ostane bolj malo časa, če že, pa z veseljem pogleda šport. S športom je namreč povezan celo življenje. V mladih letih je treniral smučanje in potem trideset let igral rokomet v klubu Mladost iz Stražišča.

Malo mlajši smo ponosni na Glasove kolesarske legende in upamo, da jim bomo sledili in doživeli osemdeset in več let.

Janez Ankele

V skrbeh zaradi zveri

Paša se bo kmalu začela tudi na planinskih pašnikih. Kmetje so zaskrbljeni in v dvomih, ali naj dajo živali na pašo ali ne, saj se upravljanje z zvermi v zadnjem letu ni spremenilo in lahko tudi letos pričakujejo napade na živali.

Cveto Zaplotnik

Zgornje Jezersko – Na pobudo kmetov, ki imajo pri kmetovanju probleme z zvermi, je bil na začetku maja na Zgornjem Jezerskem sestanek, ki so se ga poleg državnega sekretarja ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Antona Hareja udeležili predstavniki ministrstva za okolje in prostor in kmetijsko-gozdarske zbornice.

Pri upravljanju zveri kršenje ustave in zakonov

Stane Bergant iz Kokre, ki je na svoji kmetiji že tudi občutil posledice napada zveri, je opozoril, da gre v Sloveniji pri upravljanju z zvermi za kršenje ustave in nekaterih zakonov. Enainsedemdeseti člen ustave določa, da država skrbi za gospodarski, kulturni in socialni napredek prebivalstva na gorskih in hribovitih območjih, 68. člen zakona o živinoreji pa pravi, da so avtohtone pasme, med katere sodijo tudi ovce jezersko-solčavske pasme in cikasto govedo, pod posebnim varstvom države. Bergant je prepričan, da bi že na podlagi ustave in zakonov lahko zaščitili kmete na alpskem območju pred posledicami napadov zveri. Spomnil je tudi na peticijo, ki jo je za zmanjšanje števila divjadi in zveri podpisalo 54 nevladnih kmetijskiih organizacij in jo je Bergant v njihovem imenu predstavil tudi trem odborom evropskega parlamenta.

Rešitev: uplenitev ali odselitev medvedov

Da je bil sestanek na Šenkovi turistični kmetiji, ni bilo naključje. Gostiteljica Polona Virnik Karničar je povedala, da imajo okrog kmetije premalo površin za pašo ovc in da je planinska paša edina rešitev, še posebej zato, ker morajo kot turistična kmetija polovico surovin za hrano gostom pridelati doma. Ker se jim število turistov povečuje, naraščajo tudi potrebe po večji količini hrane, torej tudi po nadaljnji reji ovc. Ovce pasejo na visokogorski planini pod Golim vrhom, a zadnjih pet let jih med pašo napada medved. Pri zadnjem napadu lani poleti jih je pokončal štirinajst. »Po napadu je nemogoče v treh dneh prešteti ovce in ugotoviti izgube, dejansko izgubo lahko ugotovimo šele jeseni, ko jih priženemo domov,« je dejala Virnik Karničarjeva in dodala: »Rešitev za planinsko pašo bi bila odstranitev medveda – uplenitev ali odselitev.«

»Zveri se širijo, kmetov pa nihče ne sliši«

»Takšnih 'Virnikov' je v Sloveniji še veliko. Počutimo se prizadete, zveri se širijo, nas, kmetov, pa nihče ne sliši. Pristojni poblema ne rešujejo, ampak ga samo prelagajo, visokogorsko kmetijstvo pa počasi, na obroke, umira,« je dejal Janez Smrtnik, gospodar na Kovkovi kmetiji na Spodnjem Jezerskem in predsednik Društva rejcev ovc jezersko-solčavske pasme, in poudaril: »Število zveri bo treba občutno zmanjšati in določiti režim upravljanja. Ograjevanje planin in druge rešitve, ki nam jih ponujajo rejcem, niso izvedljive ali so zelo drage, pa tudi sicer ograjevanje planin nima tradicije.«

Alpsko območje naj bo brez zveri

Na Solčavskem se je medved nekdaj pojavljal na vsakih trideset let, zdaj se napadi medveda na pašne živali vrstijo vsako leto, je povedal kmet in lovec Klemen Matk iz Logarske doline, ki se zavzema za to, da bi medvede ohranjali na Kočevskem, medtem ko bi tradicionalna živinorejska območja morala dobiti status območij brez zveri. Upa, da bodo rejci iz držav alpskega območja, ki imajo podobne probleme z zvermi, pri reševanju problema nastopili enotno in da jih bo pri tem podprla tudi stroka.

Vse pogostejše pojavljanje zveri v alpskem območju otežuje planinsko pašo.

Ograjevanje planin ni rešitev problema

Gregor Mlakar - Svatnšk s Klemenčevega kmetuje v težkih pogojih, redi petdeset odraslih ovc jezersko-solčavske pasme in petdeset glav cikastega goveda, živino pase na Veliki planini. Kot je dejal, se zadnjih deset let na njihovem območju medved pojavlja stalno, jagnjeta napadajo krokarji, pojavil se je tudi volk oziroma volk, križan s psom. Ograjevanje planin ni rešitev, prav tako ne vsakodnevno zapiranje živine v hleve. Hlevi so namreč prenizki, pri govedu se zato pojavljajo pljučnice in šepavost. Živali, ki jih plašijo zveri, tudi ne ostajajo breje.

Predlagajo poseben režim za avtohtone živali

Andrej Andoljšek, višji koordinator za področje gozdarstva in obnovljivih virov v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, je ugotavljal, da je številčnost nekaterih avtohtonih pasem živali že manjše od števila zveri, zato v zbornici predlagajo, da bi za izredni odstrel zveri, ki napadajo ogrožene avtohtone živali, uvedli enak režim kot v primeru, ko zveri ogrožajo varnost ljudi; takrat je odstrel možen že na podlagi ustne odločbe. Pri reševanju problematike zveri pričakujejo od kmetijskega ministrstva bolj intenzivno zagovarjanje interesov kmetijstva.

Državni sekretar Anton Harej je ugotavljal, da v državi dopuščamo širjenje zveri proti severu države, hkrati pa nimamo odgovora na vprašanje, kako na tem območju ob že tako težkih pogojih kmetovanja ohranjati visokogorsko pašništvo in kmetije. Zapiranje živali v obore in ograjevanje pašnikov po njegovem mnenju ni rešitev.

Posodobili bodo odškodninski sistem

Mateja Blažič, vodja sektorja za ohranjanje narave na ministrstvu za okolje in prostor, je dejala, da bo dolgoročne rešitve glede upravljanja velikih zveri na alpskem območju treba sprejeti na ravni Evropske unije, s kratkoročnimi rešitvami pa skušajo na ministrstvu izboljšati obstoječi sistem upravljanja. Napovedala je, da bodo v kratkem posodobili odškodninski sistem, dober pa se ji zdi tudi predlog kmetijsko-gozdarske zbornice, ki v primeru napada velikih zveri na ogrožene avtohtone domače živali predlaga skrajšan postopek za odvzem zveri iz narave.

Bistvenega pomena je varnost

Sejna soba preddvorske občine je nedavno gostila predavanje na temo nevarnosti pri sečnji po požaru na strmih pobočjih.

Alenka Brun

Preddvor – V vlogi predavateljev sta bila Roman Črnič in Stane Kunej z Zavoda za gozdove Slovenije, inštruktorja varnega dela z motorno žago, za uvod pa je poskrbel Martin Umek, vodja OE Kranj Zavoda za gozdove Slovenije. S predavanjem so želeli opozoriti na nevarnosti na deloviščih, kot ga imajo sedaj v Potočah po požaru, ko je zgorela celotna podrast, in vsega, kar sicer ustavlja kamenje ter drug material, ki se lahko zakotali po pobočju navzdol, enostavno ni več. Z načinom sečnje je treba pustiti čim več preprek za varstvo pred padajočimi predmeti, pomembno pa je tudi mikrorastišče za osnovanje nadaljnjega razvoja gozda. Tako Umek kot tudi Črnič sta se strinjala, da je takih primerov na Gorenjskem malo, več dejavnosti po požarih so vajeni na Primorskem in Krasu.

»Tisto, kar je ključno, je varno delo za izvajalce. In kako čim bolj omejiti erozijo. Teren je zelo strm,« je povedal Martin Umek v uvodu.

Teoretičnemu delu predavanja je sledil še praktični. Po vrnitvi s terena je Umek pojasnil, da bodo sledili že začrtani sanaciji, kjer so pomembni varnost izvajalcev sečnje, ekološka sanacija gozda in tudi lastniški vidik, saj so ti ekonomsko prizadeti in imajo s sanacijo povečane (nenačrtovane) stroške. V vsebino sanacijskega načrta, ki je v zaključni fazi, so vključeni tudi naravovarstveniki (Zavod za varstvo narave). Še enkrat pa je poudaril, naj se rekreativci požarišča izogibajo, saj je nevarnost poškodb zaradi valečega se materiala zelo velika, in naj z vozili ne blokirajo prometnic v okolici Potoč. To obvestilo velja za čas vsaj enega leta, je zaključil.

Svetovni dan v čebel

Kranj – V petek, 20. maja, bo že peti svetovni dan čebel. Glavni namen je ozaveščanje svetovne javnosti o pomenu čebel in ostalih opraševalcev za človeštvo. V ospredju letošnje obeležitve so mladi in čebelarstvo. V minulih dneh so štirje čebelarski krožki na Štajerskem prejeli nove učne čebelnjake. Na slovenskih šolah deluje okoli 180 čebelarskih krožkov. Osrednja obeležitev svetovnega dne čebel na nacionalni ravni bo v soboto v Dolenjskih Toplicah.

Napačne odmere

Kranj – S Finančne uprave RS, ki je 6. maja izdala 184.564 odločb o odmeri obveznosti iz kmetijstva za leto 2021, so sporočili, da so za nekatere zavezance prejeli napačne podatke o višini katastrskega dohodka od gozdnih zemljišč, zaradi česar je bil izračun napačen. Zavezancem, ki so minule dni prejeli odločbe, svetujejo, da z vložitvijo pritožbe še počakajo. V primeru potrditve napake bodo do sredine tega tedna poiskali rešitev za sanacijo te problematike.

Dobrote slovenskih kmetij

Festival bo ta konec tedna na Ptuju. Priznanja za domače izdelke številnim gorenjskim kmetijam.

Ana Šubic

Ptuj – V minoritskem samostanu na Ptuju bo ta konec tedna 33. festival Dobrote slovenskih kmetij. Odprtje bo v petek z nagovorom kmetijskega ministra Jožeta Podgorška, v soboto in nedeljo pa bodo na festivalu podelili priznanja za domače dobrote.

Pred dnevi so organizatorji sporočili še rezultate ocenjevanja mlečnih izdelkov. Številna priznanja bodo prejele gorenjske kmetije. Zlata bodo prejeli: Kmetija Odems iz Predoselj za sadni in navadni jogurt, skuto, kislo smetano in liptaver, Simona Hudobivnik iz Dvorij pri Cerkljah za jogurt z gozdnimi sadeži in njegovo grško različico, Matevž Jenko (Pr' Matevž) iz Reteč pri Škofji Loki za skuto s sadjem, Mojca Jenko Cupar (Pr' Francon) iz Virloga v Škofji Loki za domačo skuto, Majda Kavčič (Pr' Brtel) iz Koprivnika pri Sovodnju za jogurt na grški način, Sonja Kokalj (Kmetija Jurjuc) iz Zgornje Luše za malinin jogurt na grški način in borovničev jogurt, Jana Krč (Pr' Krč) z Visokega pri Kranju za domače maslo, Boris Kunšič (Kmetija Prnikar) iz vasi Perniki v Zgornjih Gorjah za beli sir, dimljeni sir in domačo skuto, Andreja Markič (Pr' Krč) iz Bašlja pri Preddvoru za skuto in kislo smetano, kmetija Pr' Anžk iz Gorenje vasi za mladi sir, Petra Prešeren (Pr' Kocjanc) iz Bohinjske Bistrice za jogurt na grški način s sadjem, Blaž Primožič (Pr' Kozanet) iz Kopačnice za kuhano maslo – ghee, Vid Razinger (Pr' Lenčk) iz Javorniškega Rovta za navadni jogurt in jagodni jogurt ter Eva Škrjanc (Kmetija Golar) iz Žej v občini Naklo za borovničevo skuto, sir za pečenje in izdelek skyr z okusom breskve.

Deveterici zasegli predvsem konopljo

Simon Šubic

Škofja Loka – Škofjeloški kriminalisti so prejšnji teden zaradi suma kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami obravnavali devet oseb, od tega štiri mladoletne in pet mlajših polnoletnih. Pri večini so v preiskavi zasegli prepovedano drogo, zlasti konopljo, in pripomočke za ulično prodajo. Enemu osumljencu so zasegli tudi pištolo z manjkajočimi deli. Pri preiskavi so sodelovali tudi psi za odkrivanje prepovedanih drog.

Policisti spet nadzirali tovornjakarje

Simon Šubic

Kranj – Gorenjski policisti so pred dnevi na avtocesti znova kontrolirali tovorni promet. Ustavili in preverili so 48 tovornih vozil in sedem avtobusov. Kot so razložili na Policijski upravi Kranj, so bila tri vozila pretežka, v enem primeru avtovleka za 2,5 tone. Na dveh vozilih je bil nepravilno naložen tovor, še trije vozniki pa so opravljali izredni prevoz brez spremstva. Prevažali so bivalne zabojnike. Pri enem od tujih voznikov so s posebno napravo odkrili tudi manipulacijo z gorivom. Ostale kršitve so bile povezane z neupoštevanjem prometne signalizacije, previsoko hitrostjo, počitkom in nepravilnim prevozom otrok.

Otrok stekel pred avto

Simon Šubic

Podgorje – V petek popoldne se je na lokalni cesti skozi naselje Podgorje zgodila prometna nesreča, v kateri sta bila udeležena otrok in voznik kombija. Nesrečo je povzročil voznik kombija, ki je vozil iz smeri Križa proti Kamniku in pripeljal do avtobusa, ki je z vključenimi varnostnimi utripalkami stal na vozišču, kjer so izstopali potniki. Voznik kombija je avtobus, označen za prevoz otrok, obvozil. Ko je pripeljal vzporedno z avtobusom, je čez vozišče pred avtobusom prišel mlajši otrok. V trčenju se je otrok lažje poškodoval. Vozniku kombija so policisti izdali plačilni nalog.

Trikrat vroče v lokalu

Simon Šubic

Radovljica – Radovljiški policisti so se v petek pozno zvečer kar trikrat oglasili v istem lokalu. Najprej so se v njem pojavili zaradi povzročanja hrupa. Kasneje so obravnavali pretep, v katerem sta se dva moška spravila na obiskovalca in ga poškodovala. Nazadnje so se stepli še pred lokalom. En udeleženec se je pri tem lažje poškodoval. Pretepa nista bila povezana, so razložili policisti. Zoper vse obravnavane vodijo ustrezne postopke.

Padel s strehe

Simon Šubic

Medvode – Na območju Medvod se je v soboto popoldan zgodila delovna nesreča. Policisti so ugotovili, da je delavcu pri opravljanju del na strehi spodrsnilo, pri tem pa je padel okoli šest metrov v globino. Do prihoda reševalcev so ponesrečencu pomoč nudili gasilci gasilskega društva Preska Medvode. Hudo poškodovanega moškega so s helikopterjem Slovenske vojske odpeljali v ljubljanski klinični center.

Sredi noči goreli smetnjaki

Tržič – Tržiški policisti so v noči na petek obravnavali požare na smetnjakih. Na treh lokacijah – Virje, Cankarjeva cesta in Šolska ulica – jih je bilo okoli polnoči poškodovanih šest, tri je ogenj uničil. Policisti dogodek obravnavajo kot požig, zato prosijo morebitne priče za informacije na interventno številko 113, anonimni telefon 080 1200 ali na Policijsko postajo Tržič.

V nesreči v Podtaboru umrl voznik, ki je padel iz vozila

Na cesti Tržič–Podtabor je v nedeljo zvečer med prevračanjem iz avtomobila padel voznik. Umrl je na kraju nesreče. Na Gorenjskem letos več nesreč kot lani.

Simon Šubic

Med priključkoma Kranj vzhod in Kranj zahod na gorenjski avtocesti sta se v petek v razmiku pol ure zgodili dve prometni nesreči. / Foto: PU Kranj

Tržič – Minuli konec tedna se je na Gorenjskem zvrstila serija prometnih nesreč, kar kljub zelo intenzivnemu delu policije na področju prometa nakazuje na poslabšanje prometne varnosti, ugotavljajo na Policijski upravi Kranj. Najhujša nesreča se je zgodila v nedeljo zvečer na cesti Tržič–Podtabor, v njej je umrl voznik osebnega vozila. Okoli 20.30 je zaradi neprilagojene hitrosti zapeljal s ceste, se prevračal in med prevračanjem padel iz vozila, so pojasnili policisti. Voznik je umrl na kraju nesreče, odredili so obdukcijo. V nesreči se je lažje poškodoval njegov sopotnik, ki je ostal v vozilu. Med vožnjo nobeden od njiju ni uporabljal varnostnega pasu, so poudarili policisti. Škoda je nastala še na prometni signalizaciji in na enem osebnem vozilu, ki so ga poškodovali odpadli deli z vozila povzročitelja.

Gorenjski policisti so minuli konec tedna obravnavali še šest drugih prometnih nesreč, v katerih so se udeleženci lažje ali težje poškodovali. V petek opoldan se je na gorenjski avtocesti lažje poškodoval voznik kombija, ki je med priključkoma Kranj vzhod in Kranj zahod trčil v tovorno vozilo pred njim. Pol ure kasneje je na istem mestu prišlo do naleta treh osebnih vozil. Po ugotovitvah policistov je povzročitelj nesreče zaradi neprilagojene hitrosti povzročil trčenje z dvema avtomobiloma pred seboj. V nesreči se je ena udeleženka huje poškodovala, en udeleženec pa lažje. Avtocesta je bila zaradi obeh nesreč dlje časa zaprta.

V Selški dolini sta se v soboto popoldne v trčenju osebnih vozil lažje poškodovali dve osebi, prav tako dva udeleženca sta se v soboto zvečer lažje poškodovala v prometni nesreči na Jesenicah. Povzročiteljica nesreče je bila pod vplivom alkohola (0,38 mg/l alkohola v izdihanem zraku). V noči na nedeljo se je v Kranju pri padcu lažje poškodoval kolesar, ki je bil prav tako pod vplivom alkohola (0,83 mg/l), v nedeljo opoldan pa je v Bohinju padel motorist in si huje poškodoval nogo.

Gorenjski policisti, ki so letos obravnavali že 476 prometnih nesreč (25 več kot lani), so še sporočili, da so minuli konec tedna iz prometa izločili več vinjenih voznikov. Med drugim so v soboto blejski policisti po prijavi s ceste umaknili voznika z 0,92 mg/l alkohola v izdihanem zraku, gorenjski prometni policisti voznika z 0,76 mg/l alkohola, škofjeloški policisti pa so obravnavali voznika z 0,95 mg/l alkohola, ki je trčil v drug avtomobil. V prometni nesreči na avtocesti pred izvozom Vodice pa sta bila vinjena motorist (1,12 mg/l), ki je nesrečo povzročil, in voznik (1,16 mg/l), ki je prišel ponj oziroma po motor.

Med nadzori tristo pozitivnih

Policisti so zaradi vinjenosti dvanajst voznikov pridržali, okoli 280 pa so začasno odvzeli vozniška dovoljenja. Vsako tretjo smrtno nesrečo povzroči vinjen voznik.

Simon Šubic

V poostrenih nadzorih so policisti opravili več kot enajst tisoč preizkusov alkoholiziranosti. / Foto: Tina Dokl

Kranj – V občasnih poostrenih nadzorih, ki so jih izvedli med majsko preventivno akcijo za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih snov, so slovenski policisti na preizkus alkoholiziranosti »povabili« več kot enajst tisoč voznikov, od tega jih je bilo pozitivnih 331. Pri 209 voznikih je alkotest pokazal stopnjo alkoholiziranosti do 0,52 mg/l, 122 voznikom pa nad to mejo, so sporočili s policije. Pridržali so dvanajst voznikov in začasno odvzeli 279 vozniških dovoljenj.

Aktivnosti, povezane z nadzorom psihofizičnega stanja voznikov, so sicer usklajeno potekale po večini evropskih držav, koordinirala pa jih je evropska zveza prometnih policij ROADPOL. »S tovrstnimi aktivnostmi želimo predvsem odvrniti voznike od namere, da bi vozili pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog in drugih psihoaktivnih snovi. Namen poostrenih nadzorov je ozaveščati ljudi o tem, kako nevarna je vožnja pod vplivom različnih substanc, ki slabijo naše psihofizične sposobnosti, in v čim večji meri preprečiti takšno neodgovorno udeležbo v prometu. Ne nazadnje je ena od prioritetnih nalog policije skrbeti, da bi prav vsi prometni udeleženci varno prispeli na svoj cilj,« so pojasnili na policiji in opozorili, da se kar vsaka tretja smrtna prometna nesreča še vedno zgodi zaradi vožnje pod vplivom alkohola.

URESNIČIL SEM SANJE

Gostilna in restavracija Avsenik v Begunjah je prejšnji četrtek gostila dobrodelni koncert, ki ga je pospremila tudi predstavitev avtobiografije Jožefa Oselija z naslovom Uresničil sem sanje.

Alenka Brun

Dobrodelni koncert je bil načrtovan že prej, a ker je tudi glasbenikom in prireditvam ponagajala pandemija, so dobrodelni koncert pripravili prejšnji teden.

Poleg Ansambla Saša Avsenika so na koncertu nastopila še številna bolj ali manj znana imena s slovenskih glasbenih odrov, prisotni so bili tudi gledališčniki. Nastopili so Nina Dominko, Nuša Derenda, Manca Izmajlova in Benjamin Izmajlov, ansambel Vesele Štajerke, Flora Ema Lotrič, Tone Habjan, Ilena Osenar Hevka, Taša Toman, Anja Brglez, Marko Bilčar, Božidar Wolfand Wolf, Ivan Hudnik, Stane Vidmar, sodelovali pa so tudi člani KD IS viteza Gašperja Lambergarja. Dogodek je prisrčno povezovala Branka Božič, še prav posebej pa je občinstvo pozdravilo nastop Gašperja Bohinca na harmoniki iz lokalnega društva Sožitje, ki se že leto dni uči igranja pri Sašu Avseniku, kot nam je ponosno zaupal. Napovedala ga je prijateljica Sandra Svetina.

Ob dogodku je bila postavljena tudi razstava slik iz avtobiografije Jožefa Oselija, ki sicer obsega tri knjige (Moja življenjska izkušnja, Recepti, Potovanja s šefom Jožetom) pod skupnim naslovom Uresničil sem sanje. Oselija sicer večina pozna kot tistega kuharskega mojstra, ki je kuhal za Tita, s svojimi jedmi in pogledom na svet pa je navduševal tudi druga svetovna državniška imena. Avtobiografija je nastala kot dragocen spomin na strokovno delo in nepozabne izkušnje s kolegi po celem svetu ter z željo, da za ta težek in odgovoren poklic navduši mlajše generacije.

Oseli je košček svojih bogatih izkušenj, doživetij in anekdot s pomočjo fotografije in besede tudi povzel v uvodu v koncert, kasneje pa so ga presenetili kolegi iz Hrvaške kulinarične akademije, saj mu je predsednik Damir Crleni izročil diplomo o častnem članstvu v akademiji.

Kdor je želel, je knjige lahko tudi kupil, zbrane prostovoljne prispevke s koncerta in deset odstotkov od prodaje knjig pa so organizatorji dogodka z dobrodelno noto namenili Društvu Sožitje s področja občin Radovljica, Bled, Bohinj in Gorje.

Zakonca Metka In Jožef Oseli

»Delovno« navihana Nuša Derenda

Pevka in radijka Flora Ema Lotrič ter pevec Ivan Hudnik

Božidar Wolfand Wolf

Vesela Štajerka Loti Žlaus in Matic Plevel iz Ansambla Saša Avsenika)

Moderatorka Branka Božič in podpredsednica društva Sožitje občin Radovljica, Bled, Bohinj in Gorje Andreja Pirc

Zlate piščali najboljšim glasbenikom

V Stolpu Škrlovec so podelili 8. slovenske glasbene nagrade zlata piščal za najvidnejše ustvarjalne glasbene dosežke v preteklem letu. O zmagovalcih v štirih kategorijah so odločali člani strokovne glasbene akademije, ki so ocenjevali več kot dva tisoč prijavljenih glasbenih del. Zmagovalce v posamičnih kategorijah so na sproščeni podelitvi, ki jo je hudomušno povezoval Juš Milčinski, naznanili lanskoletni prejemniki zlatih piščali. Zlato piščal za izvajalca leta je že drugič zapored prejela skupina Joker Out, kar se doslej še ni zgodilo. Nagrado za album leta je prejela skupina Koala Voice za izvrsten album Plata, skupina MRFY je odnesla zlato piščal za skladbo leta Prjatački, novinec leta pa je postal Žan Hauptman. Akademija je nagrado za življenjsko delo podelila kantavtorju Janiju Kovačiču, ki se je za izkazano čast zahvalil, a nagrado prijazno zavrnil, saj je šele na polovici svoje umetniške poti.

Priljubljena zasedba Joker Out je ponovno prejela nagrado za najboljšega izvajalca leta. To soboto bodo ob 21. uri nastopili v Loškem Pubu. / Foto: Gorazd Kavčič

MULARIJA

RUBRIKO MULARIJA ureja Mateja Rant.
Pišite ji na mateja.rant@g-glas.si.

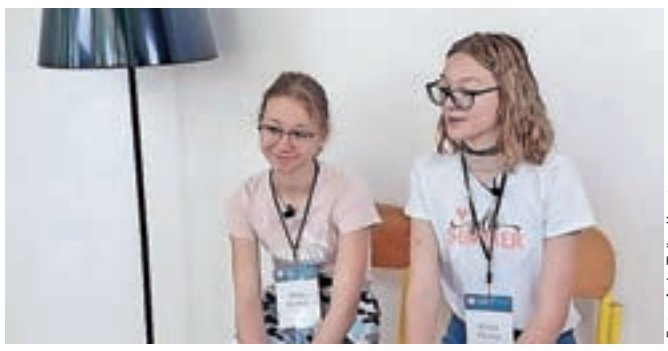

Foto: Anja Tešar Kmetec

Na taboru sta sodelovali tudi Klara in Nika iz Tržiča.

V SVETU PODJETNIŠTVA

Na podjetniškem taboru v Postojni, ki ga organizira društvo Podjetniška akademija po zamisli Nejca Konjeviča, so otroci, med katerimi jih je bilo več kot polovica iz Gorenjske, spoznavali svet podjetništva.

Mateja Rant

Podjetnik in organizator Nejc Konjevič je tabor opisal kot posebno doživetje. Na taboru osnovnošolci pridobijo znanje, ki ga v šoli ne morejo. Kot profesor informatike in računalništva na Gimnaziji Ilirska Bistrica namreč ugotavlja, da danes otrok recimo nihče ne uči javnega nastopanja, pisanja pisem in elektronske pošte. Na taboru pa mladi v treh dneh oblikujejo poslovno idejo, ki jo predstavijo tudi mimoidočim na ulici. Tabora se je med drugim udeležilo devet otrok iz Tržiča in štirje iz Radovljice.

Kot je pojasnil Konjevič, se učenci zadnje triade osnovne šole najprej naučijo razlike med podjetnostjo in podjetništvom. »Podjetnost pomeni, da želiš rešiti neko težavo, a za to nisi plačan. Šele ko znaš svoje ideje in rešitve prodajati, postaneš podjetnik.«

S podjetniškega tabora za osnovnošolce v Postojni / Foto: Anja Tešar Kmetec

Otroke na taboru razdelijo v manjše skupine in skupaj oblikujejo poslovno idejo, ki jo predstavijo tudi zunaj tabora. »S tem se učijo tudi prodaje in se zavedo, da osnutke lahko vedno spremenimo. Morda ob zaključku sploh ne bo podobno prvotni zamisli,« je razložil Konjevič in dodal, da ob neuspehih ne smemo obupati. »Sprejeti moramo kritiko,« svetuje in dodaja, da za nasvet vprašamo vsaj tri izkušene ljudi in s tem pridobimo različna mnenja. Svoje poslovne ideje so udeleženci tabora predstavili na zaključni prireditvi, kjer jih ocenijo znani ljudje. »Takrat ni časa za strah. Sprehodijo se po rdeči preprogi z lučmi, fotografi in kamerami. Tudi tisti bolj sramežljivi takrat zažarijo.« Najbolj pomembno se mu zdi, da se otroci počutijo sprejeto in pridobijo samozavest.

Klara iz Tržiča se je tabora udeležila drugič. Kot pravi, ji je pri podjetništvu všeč, da si si lahko »sam svoj šef« in delaš, kar te veseli. Zaveda pa se tudi negativnih plati podjetništva – to, da si sam odgovoren za vse, prinaša tudi veliko odgovornost. Devetošolec Žan Luka iz Tržiča pa je podjetniško akademijo začel obiskovati že v sedmem razredu. Všeč mu je, da se na taboru druži z vrstniki, ki si delijo podobno mišljenje. Prihodnje šolsko leto bo svoje izobraževanje nadaljeval na gimnaziji, potem pa si želi na fakulteto za management.

PESMI MLADIH

Obljuba

Kadar prelomiš obljubo
prijatelju,
se zna zgoditi,
da ga za vedno
izgubiš.
A ni konec sveta,
pride novi.

Kadar prelomiš obljubo
sebi,
pa se zgodi,
da izgubimo sebe
za vedno
In vrnitve ni.
ker smo unikatni.

Zato obljuba sebi
ali pa dragi osebi
naj bo dana
iz srca.
Naj ostane
zakopana kot najvrednejši
biseri.

Mojca

Pregovor pravi, da obljuba dela dolg. Po izpolnjenih obljubah se določa vrednost osebnosti. Iskrenost oziroma obljuba ima res enako ceno kot najsijajnejši biseri. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov **pesmi.mladih@gmail.com** ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKE • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKE

Tuzelski kanton

MOŠKA VODA, DEKLIŠKA JAMA IN »ČIHAPUHA« ĆIRO (3)

Alenka Brun

Težko je priti do glavnega mesta BiH ali do katerega drugega mesta v Tuzelskem kantonu, ne da bi se peljali skozi Kladanj. Lahko bi rekli, da mesto kar vabi obiskovalce, da pridejo in odkrijejo, kaj skrivajo obronki planine Konjuh ter kaj ponujajo kanjoni rek Drinjača in Ujča.

Ogledali smo si torej Kladanj, se odpeljali do rekreativnega kompleksa, ki je dobil ime po izviru Muška voda. Izvir je sicer višje od kompleksa, veliko pa o vodi pove že ime samo ... Pričakal nas je lastnik Kasim Selimović, nam razkazal hotel, ki so ga v času našega obiska ravno obnavljali, odprli naj bi ga v tem mesecu. Stoji sredi narave, ponuja številne možnosti rekreacije, zraven njega urejajo tudi nogometno igrišče. Lastnik optimistično zre v prihodnost in razmišlja o tem, kako bi športniki hodili k njim na priprave, je pa seveda vsak turist dobrodošel.

Zagotovo je zanimiva turistična znamenitost v okolici Kladnja tudi jama Djevojačka pećina. Leži v kraju Brateljevići, ki počasi stopa v »turistične športne copate«, saj ima potencial za razvoj feratnega turizma.

Jama leži malce zunaj kraja samega, do njenega vhoda vodijo stopnice, potem pa se pot ponovno spusti navzdol, kjer se odpre dejanski vhod v jamo. Ime je jama dobila po pogumnem dekletu, ki naj bi v njej našlo svoj grob, ko je želelo srdi noči zajeti vodo iz izvira v jami in se je ustrašilo svoje sence – pa ji je počilo srce. Med spuščanjem proti velikim »ustom« jame, so na levi strani zanimive gravure, ki je jih uspelo turističnim delavcem zaščititi. Pričajo o zgodovini jame. Arheologi menijo, da izhajajo iz obdobja antike. Poleg njih pa so opazni napisi, ki naj bi bili iz osmanskega obdobja, veliko pa je tudi novodobnih napisov in grafitov, tako da je treba kar dobro pogledati, da ločiš starejše oznake od sodobnih.

V Kladnju smo izvedeli tudi marsikaj o t. i. kladanjskih stečkih (bogomilski nagrobni spomeniki). Na kar 53 lokacijah so jih v tem okolju odkrili 436, med njimi je 52 primerkov okrašenih. Nekropola s stečki v Olovcih pa je bila razglašena za spomenik državnega pomena in jo najdemo tudi na listi Unescove svetovne dediščine.

Preden pa smo se ustavili v Etno avliji Mačkovac, smo nekaj časa čakali še prihod »ćire«, kot v teh krajih imenujejo starodobnika med vlaki. Banovići so namreč še edino mesto v BiH, kjer ćira še deluje in opravlja svojo prvotno funkcijo ter dnevno prevaža premog iz rudnika do sodobnejše železniške proge. Kar nekaj teh, za nas že »muzejskih eksponatov«, smo si tudi ogledali.

(Se nadaljuje)

Do Djevojačke pećine najprej vodijo stopnice.

Za nas starodobnik, v BiH pa še vedno služi prvotnemu namenu: prevaža premog.

Kladanj je znan po srednjeveških kamnitih nagrobnih spomenikih.

PRAZNOVANJA

LETO OKROGLIH OBLETNIC

Konec aprila je družina Ankele, ki živi razpeta med Spodnjo Besnico, Stražišče in Ljubljano, praznovala kar dve okrogli obletnici. Najprej je Gašperja »dohitel« Abraham, le nekaj dni kasneje pa je oče Janez praznoval osemdeseti rojstni dan.

Alenka Brun

V nadaljevanju smo izvedeli, da si je mlajši od obeh, Gašper, z družinico gnezdo ustvaril v Ljubljani in se zadnje dni pospešeno ukvarja s tekom, medtem ko oče Janez ostaja zvest kolesarjenju. Ker je naročnik našega časopisa, ki ga vsakokrat prebere od prve do zadnje strani, je seveda že več let tudi nepogrešljiv del Glasove kolesarske ekipe. Glasovi kolesarji zdaj že dobro vedo, da na gorenjskih cestah v njegovi družbi ne bo nikoli dolgčas, saj zna s svojim globoko donečim glasom poskrbeti za marsikatero iskrivo misel, so povedali njegovi najbližji.

Janez in Gašper Ankele / Foto: osebni arhiv

In kako sta praznovala

Gašper Ankele si je za praznovanje izbral potep po mestu, v katerem živi, in se skupaj z ekipo sorodnikov in prijateljev najprej podal na plovbo po Ljubljanici (kjer je nastala tudi fotografija), zatem je sledil obisk Ljubljanskega gradu, od koder je družba podaljšala pot do Trubarjeve ulice, najprej do priljubljene restavracije Čompe ter kasneje še za kratek čas do bližnjega irskega puba.

Janez Ankele pa si je za praznovanje osemdesetega rojstnega dne izbral Gorenjsko, in sicer ljubko škofjeloško gostilno Pr' Pepet, ki je hkrati tudi galerija in prodajalna knjig, občasno pa se pod taktirko umetniško nadarjenega »chefa« Janeza Ferlana spremeni tudi v prostor za koncerte, predavanja in podobno. Ne brez razloga so Ankeletovi izbrali vrh Pepetovega klanca, saj se slavljenec spomni, da so v Škofji Loki svoj čas živeli njegovi predniki.

In za konec so nam zaupali še, da je Majda Ankele (zdaj Samaluk), ki še danes velja za eno naših najboljših smučark, Janezova sestra, torej Gašperjeva teta.

PONOVNO SO SE SREČALI

Alenka Brun

Sestali so se v Gostišču Pr' Zet v Žireh. Danes štejejo 75 oziroma 76 let. Preden je svet zajela pandemija, so se srečevali vsakih pet let. Tokrat se je vabilu na srečanje odzvalo 13 posameznikov, štirje so že pokojni. Govorimo o srečanju sošolcev, ki so v šolskem letu 1961/1962 nehali guliti šolske klopi v takratni Osnovni šoli Sovodenj. Pošalijo se, da so jo obiskovali »z vseh okoliških hribov«. Nekateri so ostali v občini Gorenja vas - Poljane, drugi danes živijo na primer v Idriji. Razložijo, da je bila v tistem času to nepopolna osemletka, saj je bila angleščina kot krožek. In če je nekdo želel nadaljevati šolanje, je moral najprej narediti angleščino, povedo. Spomnijo se tudi kombiniranega pouka, ravnatelja, pripetljajev, ki jim bodo za vedno ostali v spominu ... Nekateri so po osnovni šoli odšli v službo, drugi so nadaljevali šolanje ob delu. Večini je uspelo pridobiti poklic. Vprašamo, ali je kdo od njih študiral. Pohvalijo se z inženirjem kmetijstva. Slišimo, da je dekleta pritegnil tudi poklic učiteljice. In zakaj so si izbrali ravno Gostišče Pr' Zet v Žireh, nas še zanima. Smeje so jedrnati v odgovoru: ker se tu pač dobro jé.

Nekdanji sošolci so bili veseli ponovnega srečanja.

Mladoporočenci

Dne 7. maja 2022 so se **na Bledu** poročili Ismet Imamović in Ermina Pašić, Jure Novak in Estera Jezeršek, Gregor Eržen in Anita Vegi, **na Šobcu** pa sta zakonsko zvezo sklenila Amel Ikanović in Kaja Krivec. **Na Sv. Andreju** sta se 14. maja 2022 poročila Luka Burjek in Martina Nagode.

Novorojenčki

V minulem tednu se je **v kranjski porodnišnici** rodilo 15 dečkov in 18 deklic. Najlažja je bila deklica z 2630, najtežji pa deček s 4564 grami. **Na Jesenicah** se je rodilo 9 dečkov in 5 deklic. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4260 gramov, najlažja pa deklica, ki ji je tehtnica pokazala 3120 gramov.

Petintrideset let Hladnega piva v Kranju in Fehtarji na Kongresnem trgu

Legendarna hrvaška punk-rok skupina iz Zagreba Hladno pivo bo konec tedna koncertirala v Kranju. Beležijo že 35 let delovanja. Ob tej priložnost bodo izvajali uspešnice s prvih albumov in največje hite, ki so jih ustvarili v treh desetletjih in pol. Koncert v Kranju, ki ga bo v soboto, 21. maja, ob 22. uri gostil KluBar gastropub, bo nekakšen prerez kariere. Organizatorji pravijo, da vrata odprejo ob 21. uri, ob 22. uri se začne koncert, po njem pa bo sledil rok žur z didžejem. Medtem ko bodo priljubljeni Fehtarji dan prej ob 19. uri nastopili v prestolnici na Kongresnem trgu. Obljubljajo večer podeželskega rokenrola – tudi z gosti.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Služba«

Pozdravljeni, stara sem 52 let in me zanima moja služba. Služba, v kateri sem zdaj, me je vedno veselila, toda covid je vse spremenil. Ali mi bo uspelo zamenjati?

Naša družba žal ni naklonjena starejšim ljudem, še posebej ne starejšim ženskam. Za nas je menjava službe skoraj nekaj podobnega kot polet na Luno. Dosegljiv je samo tistim, ki imajo veliko pod palcem in si lahko marsikaj izmislijo. Tako je tudi z menjavo službe, ko prekoračimo 50. ali celo 45. leto. Videti je, da boste morali še kar potrpeti. Naj vas potolažim, da je videti, da se bodo zadeve popravile in ne bo tako hudo, kot je zdaj. Očitno morate še nekaj potrpeti, drugače vam ne bi bila na pot dana taka preizkušnja. Zgodila se bo sprememba nadrejenih in precej reorganizacije na delovnem mestu, toda čez nekaj časa se bo vsa ta turbulenca pomirila in boste lažje dočakali upokojitev. Izkoristite ta čas za posvečanje sebi in svojem počutju. Vam pa lahko povem, da vas na zasebnem področju čaka veliko lepega in da vam bosta otroka v veliko veselje. Kmalu boste postali tudi babica in prvi vnuk vam bo prinesel veliko svetlobe in pozitivnosti v vaše življenje. S pomočjo družine boste nekako prebrodili tudi to neprijetno dramo na poslovnem področju. Imate pa tudi že dobro premišljeno dejavnost, ki jo boste v upokojitvi opravljali, kar je odlično, saj mora biti človek aktiven do konca svojega življenja. Želim vam vse dobro.

»Zaskrbljena mama«

Sprašujem za hčerko, ki hodi na vzgojiteljsko srednjo šolo. Težave ji dela matematika. Zanima me, kako bo z njenim nadaljnjim šolanjem. Tudi najin odnos ni najboljši.

Draga zaskrbljena mama, lahko bi rekli: kar ste sejali, to boste želi. Vaša hčerka je precej razvajen otrok. Kot ste mi napisali, je najmlajša v družini, pred njo sta dva starejša brata, ki sta že samostojna. In seveda ste jo vsi v družini krepko razvajali in ugodili vsaki njeni muhi. Toda nikar se ne obremenjujte. Dekle se zna postaviti zase in poskrbeti za lastne interese. Šolanje bo dokončala in tudi nadaljevala. Verjetno bo študirala malce dlje od predpisanih let, toda izkoristila bo vse možnosti, ki jih bo dobila. Tudi za službo zanjo ne bo problem, saj se znajde in je precej komunikativna. Do vas je taka, kot ste jo naučili, da je lahko. Pošteno vas prinaša okrog. Vašega moža oziroma svojega očeta ravno tako, zato pa imate takšen kaos, kot ga opisujete. Vendar kot sem omenila, razloga za paniko in skrb ni. Lahko pa vi drugače pristopite do nje, če želite, da se njen odnos spremeni. Pišete tudi, da ne poprime za nobeno delo doma. Predlagam, da jo vprežete ali pa ji celo priskrbite počitniško delo, če želi imeti več denarja. Najstniki imajo vedno potrebno po denarju, saj jim ta omogoča dostop do lepih stvari. Če želi lepe stvari, naj zanje dela. Srečno in mirno.

LAŽJI SUDOKU

6			5			4		2
	3			7	8		9	
8		1	9			7		
	6			1		5		3
	4		8		5		1	
2		5		9			6	
		4			6	9		1
	8		7	5			2	
3		7			4			8

Rešitev:

3	5	9	6	4	7	2	1	8
7	6	8	1	3	2	4	5	9
4	1	2	5	9	8	6	3	7
2	7	5	3	8	6	9	4	1
9	3	4	7	1	5	8	2	6
1	8	6	9	2	4	3	7	5
6	9	7	4	5	3	1	8	2
8	4	1	2	7	9	5	6	3
5	2	3	8	6	1	7	9	4

TEŽJI SUDOKU

3		9	6					8
		8			2			
			5	9			3	7
	7					9		1
		4				8		
1		6					7	
6	9			5	3			
			2			5		
5					1	7		4

Rešitev:

4	8	9	7	1	6	3	2	5
1	6	3	2	5	4	7	9	8
2	5	7	9	3	8	6	4	1
9	4	6	5	8	2	1	3	7
3	7	1	4	6	9	5	8	2
8	2	5	3	7	1	4	6	9
7	9	4	6	2	3	8	1	5
6	1	8	5	4	7	2	9	3
5	3	2	8	9	6	1	7	4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

NOGOMETNI KLUB TRIGLAV KRANJ, PARTIZANSKA CESTA 37, KRANJ

SESTAVIL: F. KALAN	SMUČIŠČE NAD ČRNIM VRHOM	REVOLUCIONAR ZAPATA	GIBANJE OB GLASBI	REKA V BOSNI	FR. PISEC (EMILE)	GALATEJIN LJUBIMEC, ACIS	VeČ RASTLINSKIH LISTOV SKUPAJ	ORGANSKE KEMIČNE SPOJINE	MARKO LIVAJA	OGOREK	BLOMDAHLOVA OPERA	UMETNA TKANINA, NYLON
VINO IZ SLOVENSKIH GORIC										10		
ORGANSKA KISLINA												
PRISTAŠ VITALIZMA			4						BAT, TOLKAČ / ARA, PREDUJEM			
VZKLIK NA BIKOBORBI				MODEL VOZILA OPEL / DRŽAVA V ZDA						IGRALEC PACINO / DODATEK K POGODBI		
PESNIŠKI STIK					BESEDA NA KONCU MOLITVE	EKVADORSKI INDIJANCI / VNETJE SLUZNICE	5					
NATRIJ			MLINSKI ŽLEB / TRDNOST					GANSKI DIPLOMAT (KOFI) / POLDRAG KAMEN				
DOMAČNOST							NAŠA PESNICA (MAJDA)				DIRKAČ SCHUMACHER	PRVA ČRKA GRŠKE ABECEDE
TESEN ŽENSKI STEZNIK							ŽAREČ DELEC SNOVI / BAHAČ, NASTOPAČ					
GORENJSKI GLAS	DEL AVTOMOBILA	EVROPSKI VELETOK / NASPROTJE LAŽI						11	IGRALEC MINEO / OTOK V MALIH ANTILIH			
ZLITINA ZA ZVONOVE		2			STOPNJA, NIVO / ORIENTALSKI STOLP					LEON FIRŠT / AKACIJEV LES		
REKLAMNI LISTIČ						AFRIŠKA ŽIVAL / POLJSKI PRIDELEK						
JUDOVSKI KRALJ				OBČUTEK UGODJA / SVOD, OBOK							DENAR, NOVEC (ŽARG.)	NAPAD
TANJA NOVAK			SL. NOVINAR (VANJA) / NEUGLAJEN ČLOVEK					KUHINJSKI ELEMENT / VOZNIK PLOVILA				
SOL SOLITRNE KISLINE							LOGOR (ŽARG.) / TULEC, ETUI				3	
TELIČEK					OTRDELO MESTO NA TELESU							
SOBNA RASTLINA, ŠKRNICELJ			9		SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI	OLUPEK (NAREČNO) / RIMSKA PROVINCA						
GORENJSKI GLAS	PREDEL OB SEVERNEM TEČAJU	EDINA POTOMKA / UMETNA TKANINA							KIRURŠKA IGLA / NOG. KLUB IZ ŠPANIJE			
ITAL. PEVEC							TOYOTIN DŽIP / SNEMALNA KNJIGA				NIZ. SAKSOFONISTKA (CANDY)	SLANA VODA, SLANICA
GRŠKA MATI BOGOV				UMETNOST (LAT.) / OZNAČBA, OZNAČITEV				BENEŠKO KOPALIŠČE				
CERKVENI DOSTOJANSTVENIK								ZADNJIK (LAT.) / KRAJ PRI OPATIJI				12
TONE KOŠMRLJ			TKANINA ZA ZAKRITJE OBRAZA / OTOK PRI SARDINIJI									
DRŽAVA OB IRAKU	6				MESTO V UKRAJINI	GLASBENIK TURNER				FRAN LEVSTIK / PEVKA LISAC		
KISAVA						PASJI IZTREBEK / GLAVNI ŠTEVNIK	7					
MATEMATIČNO ŠTEVILO								SRNJAK, KI NOSI ŠILA, IGLAR	ORANŽADA / POKLICNI POUČEVALEC			
ALIKVOT DULFER GRENADA JIVARO KIANIT	SL. GLASBENIK (ADI)	HRAM, SVETIŠČE / SPALNO OBLAČILO					ENKA V ŠOLI (ŽARG.) / SUROVINA ZA KAVČUK				NEMOTA	PRIPADNICA ASIRCEV
LETOVIŠČE V BELGIJI				VELIKOST (STAR.) / RIBJE OLJE								
ŠPORTNI PADALEC (BRANKO)				1	OZVEZDJE NA NEBU							
NEKDANJI VRVAR					BAJKA	PODLAGA BORIŠČA PRI JUDU / DVOJICA						
LANTAN			FR. FIZIK (ANDRE MARIE) / OLIVIA JOHN							OTO RIMELE / 2. IN 1. VOKAL	8	
OSTRO DIŠEČ PLIN								SIJAJ				
PARADIŽ				VODNA RASTLINA				SKUPINA PTIC V LETU				

1. nagrada: BON ZA 40 EVROV V TRGOVINI TRIGLAV KRANJ

2. nagrada: BON ZA 20 EVROV V TRGOVINI TRIGLAV KRANJ

3. nagrada: BON ZA 10 EVROV V TRGOVINI TRIGLAV KRANJ

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 27. maja 2022, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

Trenutki, ko izginejo predsodki, 1. del

Popolna negovalka

Milena Miklavčič

usode

Tam okoli leta 2002 so se tisti, ki so bili stari dobrih petdeset let, množično upokojevali. Ponekod zato, ker je bilo delovne sile preveč, drugje pa zato, ker so se s pošiljanjem delavcev na čakanje želeli znebiti »starcev«.

»Stara sem bila 55 let, toliko, kot jih danes šteje sin,« pripoveduje Malči.

»Kolegice so bile v šoku, ko so nam povedali, da smo jim odveč, meni pa je novica o upokojitvi prinesla eno samo veselje, pa ne vem, zakaj. Žal pa me je vzhičenost minila tisti trenutek, ko sem po enajstih mesecih 'čakanja' dobila v roke prvo pokojnino. Mizerijo pravzaprav. Revščino, ki si je nisem zaslužila – 203 evre je pisalo na prvem odrezku, ki sem ga potem iz mazohističnih razlogov dala v okvir ter obesila na steno kot sliko. Pa bi se morebiti še dalo preživeti, če se mož ne bi dokončno in nepreklicno vrnil k svoji mami. To je sicer počel že prej, a je po nekaj mesecih zmeraj prišel nazaj k meni in sinu. Ob nepravem času je tašča žal zmagala in se tega celo iskreno veselila! Upam, da je Bog, če obstaja, ni spustil niti v vice, kaj šele v nebesa, ko je umrla.

S sinom, ki je bil v tretjem letniku fakultete za elektrotehniko, sva kmalu ostala tudi brez prihrankov. Varčnost ni bila nikoli moja lastnost, saj mi denar ni zelo veliko pomenil. Nekaj sem imela na strani za dopust in za nepredvidene poračune elektrike oziroma če bi se pokvaril kakšen gospodinjski stroj. Živela sva v najetem stanovanju, sicer zelo lepem in prostornem, a prevelikem. Sin je predlagal, da bi za eno leto pustil študij in se zaposlil, da bi zaslužil vsaj za polog, če bi se preselila v kaj manjšega. Vsi stanodajalci, s katerimi sem se pogovarjala, so zahtevali gotovino na roke. No, nazadnje sva se le dogovorila, da je študij prvi na spisku, če ne bo šlo drugače, bova pa kakšen dan lačna.

Po drugi strani sem začela mrzlično iskati priložnosti za dodatni zaslužek. Tako sem lupila jabolka za suhe krhlje, pomagala saditi krompir, obirati grozdje Primorcem. S sinom sicer nisva bila lačna, na zeleno vejo pa prav tako nisva zlezla. V uteho mi je bilo vsaj to, da se nama ni bilo treba izseliti iz stanovanja, ki mi je bilo zelo pri srcu. Ne nazadnje je del pohištva naredil pokojni oče, mama mi je naklekljala zavese, prepleskala sem ga sama. Žal se človek naveže tudi na stvari.

Potem pa sem izvedela, da neka družina iz Trsta za svojega očeta išče negovalko. Pogovorila sem se s sinom. Če bi imel kaj proti, da grem, bi ostala doma. Mojo željo po zaslužku je sprejel z navdušenjem. Verjetno tudi zato, da bi imela z dekletom malo več zasebnosti.

Gospod Livio je živel sam v večjem meščanskem stanovanju sredi Trsta. Še dobro, da sem se pripeljala z vlakom, ker bi se v prometnem kaosu ne znašla. Ob najinem prvem srečanju je bila prisotna tudi njegova hči, prijazna gospa. Gospod je nekoč imel več trgovin, znal je slovensko, bil je zelo uglajenega obnašanja. Pokazala sta mi sobo, v kateri je bila tudi televizija. Pomagala naj bi mu pri osebni negi, šla po nakupih, morda tudi kaj skuhala, po potrebi bi mu delala družbo. V popoldanskem času bi k njemu prihajali prijatelji na tarok, takrat bi bila prosta, in bi lahko – do večerje – počela, kar bi želela.

Naslednji dan mi je sin, ki je bil bolj vešč prometnega nereda, pripeljal nekaj osebnih stvari. Četudi se mu je zdelo vse skupaj precej čudno, mi je ob slovesu zaželel le, naj pazim nase.

Prvih 14 dni je bilo kot v pravljici. Za praktično nič dela sem na teden zaslužila bajnih tristo evrov! Več, kot je znašala pokojnina! S tem, da sem imela hrano zastonj. Z gospodom sva se dobro razumela, včasih sva se pogovarjala tudi o Sloveniji in o njenem vstopu v Evropsko unijo, Nato in podobno. Redno je spremljal politiko, brez dlake na jeziku je povedal, da komunistov ne mara. Dejal je tudi, da nas bo komunizem še celo stoletje pošteno tepel po glavi. Zakaj je tako mislil, nisem razmišljala, ker me, odkrito povem, niti ni brigalo.

Potem pa se je začelo. Nekega jutra mi je z izbranimi besedami dal na znanje, da želi, da ga 'tam spodaj' malo močneje umijem. Bom kar odkrita. 'Vileda krpa', kot sem sama pri sebi imenovala njegov spolni organ, me je prej odbijal kot vzbujal pozornost. Odločno sem ga zavrnila. A ko mi je namignil, da mi bo za vsako 'zadovoljstvo' dal iz svojega žepa še petdeset evrov, sem mu ustregla. Že kmalu mi je bilo žal, saj je 'gnetenje', ki ni prinašalo rezultatov, trajalo predolgo. A človek je pokvarljivo blago: misel na petdeset evrov me je gnala, da sem vztrajala.

Ti bolj ali manj ponesrečeni poskusi so trajali kakšne tri mesece. O njih se zunaj njegove kopalnice nisva nikoli pogovarjala. Bili so najina tabu tema. Upala sem, da bo tako tudi ostalo. A sem se zmotila.

Nekoč me je kmalu po kosilu poklical k sebi. Skuhala sem ješprenj, ki ga je imel zelo rad, bila sem prepričana, da me bo pohvalil, kar je zelo rad počel. Pričakalo me je presenečenje, ki mi je vzelo sapo. Rekel mi je, da želi, da se pred njegovimi prijatelji slečem do golega. Ne naenkrat, lepo počasi. Nisem vedela, kaj naj naredim. Vse skupaj se mi je zagnusilo, da se mi bolj ni moglo. Pomislila sem, kaj bi rekla njegova svetniška hčerka, če bi vedela, kaj počne ljubljeni oče, ki ga je kovala v zvezde. Potem pa sem pomislila, da tako in tako ne bo nihče vedel, senilni starci bodo prej ali slej vse pozabili. Zavedala sem se svojih pomanjkljivosti, nikoli se nisem imela za lepo, za privlačno še manj. Bila sem prepričana, da jih bo moje telo odbijalo, da mi bodo rekli, naj se oblečem in izginem v svoje prostore.

Žal se to ni zgodilo. Prišlo je vseh osem tarokistov. Moram reči, da so se pred slačenjem lepo obnašali. Videlo se jim je, da težko čakajo na moj nastop, nekateri so bili zaripli v glavo, tudi živčni, a ko je bilo nastopa enkrat konec, so se obnašali kot zmešani. S svojimi rokami so grabili po meni, se me želeli dotikati in me prijemati za prsi. Tega jim nisem dovolila, zapustila sem sobo in šla pod prho, tako sem se gnusila sama sebi.«

(Konec prihodnjič)

KUHARSKI RECEPTI

Za vas izbira Katja Dolenc

Hruške vsebujejo veliko vode in zdravilnih snovi, zaradi česar so pravi »terapevtski« sadeži. V želodcu se zadržijo kratek čas, zato raztopljene snovi hitro pridejo v črevo. Tu delujejo čistilno in razstrupljajoče, odpravljajo zaprtje in druge nepravilnosti prebavil. Z veliko količino folne kisline nas poživijo in poskrbijo za nastanek hormonov, ki skrbijo za občutek sreče.

Čistilni hruškov sok z ingverjem

Potrebujemo pet hrušk in dve tanki rezini ingverja.

Hruške operemo, razkosamo in očistimo. Ingver olupimo ter narežemo. V sokovniku iz sestavin iztisnemo sok, ga dobro premešamo in takoj zaužijemo.

Kremasti smuti s hruško

Potrebujemo hruško, četrt kumare, 150 ml sojinega ali mandljevega mleka, 125 g nemastnega jogurta, banano in žličko izvlečka ginka (lahko vsebino kapsule).

Hruško operemo in odstranimo peščišče. Narežemo jo v mešalnik in dodamo olupljeno in narezano kumaro, sojino mleko, jogurt, olupljeno in narezano banano ter izvleček ginka. Vse skupaj dobro zmešamo v gladek in kremast napitek ter takoj zaužijemo.

Hruške z jagodičjem

Potrebujemo sočne hruške, jagodičje (borovnice, jagode, suhe brusnice ...), med, jagode za okras in sladko smetano.

Hruške razpolovimo, izrežemo peščišče, z žličko iz vsake polovice izdolbemo malo mesa in ga pojemo. Vdolbine zapolnimo z mešanico medu in zmečkanega jagodičja. Hruške damo na krožnik in jih okrasimo z jagodami, lahko pa dodamo še stepeno sladko smetano.

Solata s hruškami in šampinjoni

Potrebujemo 2 glavici vitlofa (belgijski radič), 300 g šampinjonov, 2 hruški, limono, 5 žlic kisle smetane, 2 žlici olivnega olja, 4 žlice nasekljanih orehov, sol in poper.

Šampinjone očistimo in narežemo na lističe. Vitlof operemo, osušimo in narežemo na trakove. Limono ožamemo in s sokom pokapamo solato. Hruškama izrežemo peščišče in ju narežemo. Vse narezane sestavine damo v skledo za solato. Kislo smetano in olje zmešamo ter začinimo s soljo in poprom. Prelijemo solato, zmešamo, potresemo z orehi in postrežemo.

Posladek iz suhih hrušk

Potrebujemo suhe hruške, banane, mlet cimet in mlet ingver.

Suhe hruške čez noč namočimo v vodi, ki jo naslednji dan odlijemo in v njej s paličnim mešalnikom zmešamo banane (voda naj hruške samo pokrije). Če so hruške cele, jim odstranimo peščišča, nato pa jih naložimo v dovolj veliko skledo ali globok krožnik. Prelijemo jih z bananino kremo in okrasimo z nekaj suhimi hruškami. Tretjino potresemo s cimetom, tretjino z ingverjem, tretjino pa pustimo kar tako, kot je.

Sezamove bombete za piknik

Lahke jedi

Erika Jesenko

S toplim vremenom prihaja tudi sezona piknikov. Na žaru spečemo nekaj mesa in zelenjave, pripravimo kakšno solato in vse skupaj ponudimo v mehki in puhasti sezamovi bombeti. Ja, o tem pikniku se bo še dolgo govorilo.

Za pripravo sezamovih bombet potrebujemo: 470 g pšenične bele moke, 2,5 dl mleka, 0,5 dl vode, pol kocke svežega kvasa, 50 g masla, 1 žličko soli, 1 jajce za premaz, sezam za posip.

Maslo stopimo in ohladimo do mlačnega. Moko presejemo in na sredini naredimo jamico, kamor nadrobimo svež kvas. Zalijemo ga z mlačnim mlekom in pustimo stati 10 minut, da kvas vzhaja. Nato prilijemo vodo in maslo. Vse skupaj na hitro pregnetemo in nato dodamo še sol. Zamesimo testo in ga gnetemo vsaj 10 minut. Testo oblikujemo v kroglo in ga položimo v pomokano posodo ter pokrijemo s čisto kuhinjsko krpo. Pustimo ga počivati, da vzhaja na dvojno količino – približno 45 minut do ene ure. Vzhajano testo nato razdelimo na osem enakih delov. Iz vsakega dela oblikujemo kroglico. Kroglice testa polagamo na pekač, prekrit s peki papirjem. Vsako kroglico premažemo s stepenim jajcem in posujemo s sezamom. Pekač pokrijemo s čisto kuhinjsko krpo in pustimo vzhajati 45 minut. Medtem ko bombete vzhajajo, pečico segrejemo na 200 °C in vklopimo ventilatorski način. Pekač z vzhajanimi bombetami postavimo v pečico na najnižjo rešetko ter na dno pečice. Pečemo od 20 do 30 minut.

Nasvet: Na dno pečice postavimo še lonček z vodo ali polijemo nekaj vode. Iz vode se bo ustvarila para, ki bo poskrbela za hrustljavo skorjico in mehko sredico.

LOTO

Rezultati – žrebanje 15. 5. 2022
6, 10, 25, 26, 29, 34, 39 in 35

Loto PLUS: **11, 14, 18, 24, 28, 32, 33 in 5**
Lotko: **6 0 4 3 4 8**

Sklad 18. 5. 2022 za Sedmico: **2.440.000 EUR**
Sklad 18. 5. 2022 za PLUS: **500.000 EUR**
Sklad 18. 5. 2022 za Lotka: **300.000 EUR**

KINO SPORED

CINEPLEXX, KRANJ

Torek, 17. 5.
16.30, 20.15 MORILČEV SPOMIN
18.50, 20.50 POŽIGALKA
15.50, 17.40 PUSTOLOVŠČINE DRUŽINE BIGFOOT, sinhro.
15.30, 18.00, 20.30 DOKTOR STRANGE V MULTIVESOLJU NOROSTI
19.30 DOKTOR STRANGE V MULTIVESOLJU NOROSTI, 3D
21.15 SEVERNJAK
16.15, 18.15 BARABE, sinhro.
18.30 MAGIČNE ŽIVALI: DUMBLEDORJEVE SKRIVNOSTI
16.00 JEŽEK SONIC 2, sinhro.

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE, KRANJ

Četrtek, 19. maja
19.30 Ajdin Huzejrović, Gledališka skupina Dramatikon JSKD OI Kranj: BALKANSKA TRILOGIJA (v Stolpu Škrlovec)

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom **GORENJSKA OD OSAMOSVOJITVE DO DANES**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 29. aprila 2022, so: **Alojz Šašek** z Jesenic, ki prejme 1. nagrado (darilna kartica želja v vrednosti 15 EUR), **Bernarda Purgar** iz Lesc in **Zarja Vilfan** iz Kranja, ki prejmeta 2. in 3. nagrado (knjiga Melanda).

Nagrajenci križanke Glasbene šole Kranj z geslom **GŠ KRANJ VAS VABI K VPISU**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 3. maja 2022, so: **Marjan Mohorič** iz Cerkelj, **Žiga Torkar** iz Kranja in **Valentina Mijović** iz Škofje Loke, ki prejmejo majico, svinčnik in zvezek GŠ Kranj.

Nagrajenci križanke Polton Anton Habjan, s. p., z geslom: **KONCERT ANTON HABJAN Z GOSTI**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 6. maja 2022, so: **Simon Fortuna** iz Gorenje vasi, ki prejme 1. nagrado (4 vstopnice za koncert Anton Habjan z gosti), **Majda Weiffenbach** iz Železnikov, ki prejme 2. nagrado (2 vstopnici za koncert Anton Habjan z gosti) in **Boris Plevel** iz Kamnika, ki prejme 3. nagrado (majico z logotipom AH).

24. MAJ,
slovesni praznik Marije Pomagaj
Sveta maša ob 10. uri – vodi
mariborski nadškof msgr. Alojzij Cvikl

SLOVENSKO MARIJINO NARODNO SVETIŠČE BREZJE

Ob 19. uri – prireditev

MARIJA PREČISTA, VSEH MILOSTI VIR

Nastopajoči:
Modrijani, Ansambel Saša Avsenika, Marko Vozelj, Petra Stopar

SLOVENSKO MARIJINO NARODNO SVETIŠČE, BREZJE 72, BREZJE

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Naj športnik in najperspektivnejši športnik Tržiča

Tržič – V torek, 17. maja, bo Športna zveza Tržič v sodelovanju z Občino Tržič organizirala proglasitev naj športnika in najbolj perspektivnega športnika Tržiča za leto 2021. Podelila bo tudi priznanja obetavnim športnikom ter tistim, ki so v preteklem letu osvojili naslov državnega prvaka. Prireditev se bo ob 19. uri začela v Kulturnem centru Tržič. Vstopnine ne bo.

Za otroke

Jesenice – V jeseniški knjižnici 18. maja Sredina risalnica ob 16. uri, Ustvarjalne delavnice pa ob 17. uri. Dne 19. maja, bo Ura pravljic ob 17. uri, Brihtina pravljična dežela pa ob 10. uri.

IZLETI

Z vlakom do Kopra, peš v Izolo

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v petek, 27. maja, na turistično-pohodniški izlet z vlakom Koper–Izola. Z vlakom se boste peljali v Koper, zborno mesto je Železniška postaja Ljubljana ob 8.45. V Ljubljano se lahko pripeljete z vlakom iz Kranja ob 8.12 ali z avtobusom. Iz Kopra se boste sprehodili do Izole, si ogledali znamenitosti, si privoščili kavico ... V Kranj se boste vrnili okrog 18.30. Prijave v društveni pisarni sprejemajo do ponedeljka, 23. maja.

LIONS KLUB ŠKOFJA LOKA, POLJANSKA CESTA 7, GORENJA VAS
BREZPLAČNA OBJAVA

Brodarski praznik – kranjska nedelja

Regijski odbor Ženske zveze NSi Gorenjska 1 vabi na Brodarski praznik – kranjsko nedeljo. Romanje v Glinje na Koroško bo v nedeljo, 29. maja. Avtobus bo odpeljal iz Loma izpred gasilnega doma ob 8.30, postanki pa bodo: avtobusna postaja Tržič – 8.35, Križe, parkirišče pri cerkvi – 8.45, avtobusna postaja na Retnjah – 8.47, avtobusna postaja v Bistrici – 9.00, avtobusna postaja Kovor – 9.05, avtobusna postaja v Zvirčah, in če bo treba, še v Podljubelju. Prijave sprejema do zasedbe avtobusa predsednica RO ŽZ NSi Gorenjska 1 Marija Lavtar, Retnje 9, Križe, telefon: 031 220 365.

S kolesom do Olševka

Naklo – Društvo upokojencev Naklo vabi v četrtek, 19. maja, na kolesarjenje na relaciji Naklo–Šenčur–Olševek–Preddvor–Naklo. Start bo ob 9. uri pred Domom upokojencev Naklo.

OBVESTILA

Umovadba za starejše

Preddvor – Medgeneracijski center Preddvor vabi 18. maja ob 17. uri na Umovadbo za starejše. Spoznali boste preproste vaje, s katerimi lahko krepite spomin. Obvezne so prijave do zasedbe mest na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Ples za otroke

Šenčur – Medgeneracijski center Šenčur vabi 18. maja ob 16.30 na Ples za otroke. Plesne delavnice so namenjene otrokom v starosti od 6 do 12 let. Naučili se bodo zabavne koreografije na popularne glasbene hite. Obvezne prijave do zasedbe mest na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Ptički iz volne

Šenčur – Medgeneracijski center Šenčur vabi 18. maja ob 17. uri na delavnico Ptički iz volne. Izdelovali boste pomladne ptičke iz pisane volne in koristno porabili njene ostanke. Obvezne prijave do zasedbe mest na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Zgodbe mojega kraja: Kako smo se nekoč zabavali

Vodice – Knjižnica Vodice poziva na udeležbo na natečaju za najboljšo zgodbo Zgodbe mojega kraja: Kako smo se nekoč zabavali. Če ste dopolnili šestdeset let in radi pišete, vas vabijo, da jim do 1. septembra pošljete kratko, resnično zgodbo, povezano s kakršnokoli obliko zabave v svojem kraju ali drugod po Sloveniji. Več informacij o natečaju ter pravilih sodelovanja boste našli na strani: https://www.mklj.si/zgodbe-mojega-kraja/. Nagrade: 1. nagrada: bon za voden ogled Po poti Cankarjeve mladosti na Vrhniki, 2. nagrada: letna vstopnica za obisk Živalskega vrta Ljubljana, 3. nagrada: 2 vstopnici za obisk Arboretuma Volčji Potok.

PREDAVANJA

O Jaroslavu Seifertu

Predavanje pesnice Nine Kosmač o Jaroslavu Seifertu, češkem pesniku, pisatelju, publicistu, prevajalcu in dobitniku Nobelove nagrade za književnost, ki se je rodil v proletarsko-delavski družini na obrobju Prage, bo v soboto, 21. maja, ob 19. uri na Zoomu na povezavi https://us05we.zoom.us/j/82409097527?pwd=MHFReEZzZWFoOWJneFozekZXaUpvdz09, ID reunion code: 824 0909 7527.

RAZSTAVE

Moderni mozaiki

Jesenice – V Razstavnem salonu Dolik na Jesenicah, Cesta maršala Tita 12, bo v petek, 20. maja, ob 18. uri odprtje razstave Moderni mozaiki avtorja Tonija Papeža. Razstava bo odprta od 20. maja do 16. junija.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 17. 5.	Sreda 18. 5.	Četrtek 19. 5.	Petek 20. 5.	Sobota 21. 5.
15/27 °C	9/21 °C	8/23 °C	11/26 °C	12/28 °C
Nedelja 22. 5.	**Ponedeljek 23. 5.**	**Torek 24. 5.**	**Sreda 25. 5.**	**Četrtek 26. 5.**
11/21 °C	10/22 °C	9/20 °C	9/23 °C	10/24 °C

tedenski koledar

			vzhod	zahod
17. 5.	tor.	Jošt	5.28	20.31
18. 5.	sre.	Erik	5.26	20.32
19. 5.	čet.	Ivo	5.25	20.33
20. 5.	pet.	Bernard	5.24	20.35
21. 5.	sob.	Feliks	5.23	20.36
22. 5.	ned.	Milan	5.22	20.37
23. 5.	pon.	Željko	5.21	20.38

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

POSESTI

PRODAM

PARCELO s pogledom na morje, urbano območje, v Vinjolah (Lucija, Portorož), tel.: 031/891-256 22001237

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

FORD S max 1.8 TDGi, letnik 2007, 261.000 km, vsa oprema, lepo ohranjen, cena 2.900 EUR, tel.: 031/374-706 22001274

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtovleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 22000065

MOTORNA KOLESA

PRODAM

BMW R45 oldtimer, vse original, s kovčki, tel.: 031/316-548 22001283

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

LETNE gume Sava, 195 x 55 R16, z garancijo, 4 kom., cena 100 EUR, tel.: 051/234-796 22001300

STROJI IN ORODJA

PODARIM

MOČNEJŠI primež, tel.: 031/316-548 22001282

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

2 fotelja, ohranjena, tel.: 031/578-840 22001290

SEDEŽNO garnituro oker barve, d. 280 x 170, in podarim likalno mizo, ugodno, tel.: 031/584-796 22001285

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

PROFESIONALNO likalno mizo z kotličkom 5 litrov, likalnik na paro, za simbolično ceno, tel.: 031/584-796 22001286

ŠTEDILNIK – 2 elektrika in 4 plin, z jeklenko, tel.: 031/578-840 22001292

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

NOVO mestno žensko kolo Leguano, ima 2 prtljažnika, 6-stopenjski menjalnik, cena 180 EUR, tel.: 031/736-014 22001288

TURIZEM

PRODAM

KAMP prikolico z vso opremo, za 5–6 oseb, na Krku, mirna in senčna lokacija, tel.: 031/584-796 22001301

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 22001253

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

DVE mladički istrski kratkodlaki gonič, zelo lepi, z vsemi papirji, cepljeni in čipirani. Za oddajo bosta konec meseca maja, tel.: 040/624-078 22001254

SADIKE evodije – čebelje drevo, elektro motor 4.7 kw, 1.420 obr./min., strojni primež, tel.: 031/279-942 22001295

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

KROKODILA za veje in les za čelni nakladač in škropilnico KŽK, 300 litrov, tel.: 031/316-548 22001280

NAKLADALKO Sip 15 m³, cena 200 EUR, tel.: 031/309-843 22001299

SAMONAKLADALNO prikolico za 15 okroglih bal, hidravlično nakladanje, tel.: 041/807-416 22001277

TRAKTOR in črpalko za namakanje, tel.: 04/57-21-605 22001272

VRTAVKASTO brano Rabe Werk 3 m, kiper prikolico in puhalnik Eolo, tel.: 031/316-548 22001284

KUPIM

GOZDARSKO prikolico Veimer ali Palms, 10 T, tel.: 031/316-548 22001281

PRIDELKI

PRODAM

DROBNI krompir, sorta rudolph (belo meso, rdeča kožica), koruzo in ječmen v jumbo vrečah, tel.: 040/479-752 22001287

MESO pašnega bika, ugodno, tel.: 041/728-092 22001296

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

3 mesece starega bikca simentalca, tel.: 04/59-61-069, 040/613-705 22001278

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne, grahaste in bele pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 22001163

BREJE zajklje in zajce lisce ter mešance, na voljo tudi meso, tel.: 051/712-764 22001279

BURSKEGA kozlička, starega 1 leto, in kozico, staro 3 mesece, tel.: 031/652-451 22001293

KOZE z mladiči in kozla srnaste pasme, tel.: 040/874-015 22001304

KOZLIČKE srnaste pasme odličnih prednikov, za vzdrževanje bregov, tel.: 03/57-38-226, 070/408-395 22001273

TELICO, staro 1 leto, tel.: 031/354-081 22001302

TELIČKO mešane pasme, staro 7 tednov, tel.: 041/491-863 22001298

KUPIM

BIKCA simentalca, starega 7 dni, tel.: 041/584-185 22001275

MLADEGA vietnamskega prašička ženskega spola, tel.: 041/422-451 22001297

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

GOSTILNA v Kranju išče osebo za pomoč v kuhinji, lahko tudi mlajša upokojenka/-ec. Simona Virant, s.p., Jezerska c. 41, Kranj, tel.: 04/23-43-360 22001303

ZA nedoločen čas zaposlimo ličarja m/ž, zaposlitev za polni delovni čas v novi lakirnici v Kranju. Precizno mokro lakiranje manjših kovinskih delov. Prijave z osebnimi podatki do 5. 6. 2022 po e-pošti: kuzmaltd@siol.net. Kuzma, d.o.o., Hotemaže 17 a, Preddvor 22001261

IŠČEM

IŠČEM DELO – z živo glasbo vam popestrimo piknik ali poroko, tel.: 031/325-654 22001291

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija – po zelo ugodni ceni. LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 22001166

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 22001164

IŠČEM

IZKUŠENO in zanesljivo gospo za pomoč in oskrbo starejše gospe na domu, blizu Celovca. Vse podrobnosti po e-pošti ali telefonu (prosim po 19. uri), tel.: 0043 6648389029, borut@gmx.at 22001260

RAZNO

PRODAM

UGODNO – kopalniški radiator, bel, 170 x 40, cena 40 EUR in 2 otroška kolesa 16 col, cena 30 EUR, tel.: 051/302-375 22001276

VRVNO lestev z ALU prečkami, dolžina 12 metrov, tel.: 031/424-339 22001289

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

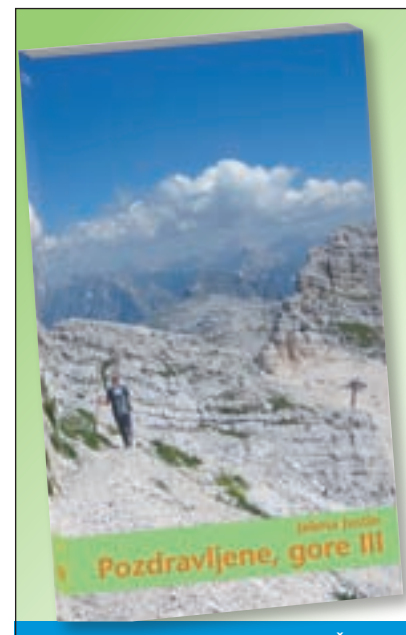

Po dveh razprodanih delih planinskega vodnika Pozdravljene, gore je **Jelena Justin** najlepše vzpone zbrala v **tretji knjigi**. Vzpone je razporedila od nezahtevnih do zelo zahtevnih, da si bo vsak lahko sam zase izbral najprimernejšo pot.

Redna cena vodnika je 20 EUR. Če ga kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le 15 EUR + poštnina

Vodnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če ga naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Svojo življenjsko pot je sklenila

Marija Homan

upokojena učiteljica angleščine in francoščine

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Kolektiv Gimnazije Kranj

ZAHVALA

V 91. letu nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, tašča, sestra in teta

Ana Arhar

iz Hrastja 18

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjene sveče in darovane maše. Hvala sodelavcem Mercatorja IP, Naklo, za izrečena sožalja. Posebna zahvala g. župniku Urbanu Kokalju za lepo opravljen pogrebni obred in sveto mašo. Hvala pogrebnemu podjetju Komunala Kranj, nosačem, pevcem in trobentaču in hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in jo boste ohranili v lepem spominu.
Vsem imenovanim in neimenovanem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči hčerki Ivica in Jožica z družinama
Hrastje, 10. maja 2022

ZAHVALA

Pojdem, ko pride moj maj.
Pojdem na rožne poljane,
kjer najdem vse svoje zbrane od
včeraj in kdo ve od kdaj.
(T. Kuntner)

V 89. letu je omagalo srce naše drage mame, stare mame in tašče

Antonije Frelih

iz Kranja

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Iskreno se zahvaljujemo tudi gospodu župniku Eriku Šviglju za cerkveni obred in pogrebni službi Navček. Zahvala tudi osebni zdravnici dr. Simoni Kos ter zdravstvenemu osebju Bolnišnice Jesenice. Še enkrat hvala vsem, ki ste se poslovili od nje in jo pospremili na njeni zadnji poti ter jo ohranili v lepem spominu.

Žalujoči sin Miloš z družino

V Smledniku »flancali« tri dni

Izmenjava domačih sadik in semen je tudi letos uspela. Med obiskovalci veliko mlajših, tudi moških.

Maja Bertoncelj

Smlednik – Flancanje v Smledniku je potekalo v obliki akcije Podari flanco! Domače sadike in semena so si obiskovalci na stojnicah pred kulturnim domom v Smledniku lahko izmenjavali kar tri dni – med 12. in 14. majem.

Izbor je bil raznolik. Zelo bogata je bila ponudba paradižnikov. Vseh skupaj jih je bilo več kot dvajset vrst, od klasike volovsko srce do črnih in celo rumeno-modrih. »Na stojnicah je ves čas živahno. Sadike menjajo lastnike. Na izbiro so zelenjava, zelišča, rože, najde se tudi kakšna okrasna grmovnica. Ljudje prihajajo iz celotne medvoške občine in tudi od drugje. Še posebej nas veseli, da so med njimi tudi mlajši. Želimo obujati tradicijo,« je povedala Urška Sešek, predsednica Društva za ustno zgodovino, v okviru katerega je že 19. leto potekal ta dogodek. V času našega obiska je – zanimivo – prihajalo največ moških, tudi mlajših. V društvu so veseli, da se ljudje zavedajo pomena doma pridelane hrane. Na dogodku, kot je Flancanje, dobijo tudi veliko nasvetov, prenaša se znanje. »Najpomembneje je, da poskušamo ohraniti tista znanja o pridelavi svoje hrane, ki jih še imamo, in jih seveda nadgrajevati z vsakoletnimi izkušnjami glede vremena, semen, prsti, vzgoje posameznih vrst zelenjave, žit, sadja ... In vse to medsebojno izmenjevati. Samo v skupnosti, če bomo držali skupaj, tako kot so to delale generacije naših prednikov, bomo obstali,« razmišlja Fani Sešek, prav tako članica društva.

»Najpomembneje je, da poskušamo ohraniti tista znanja o pridelavi svoje hrane, ki jih še imamo, in jih seveda nadgrajevati z vsakoletnimi izkušnjami glede vremena, semen, prsti ...«

Na stojnicah je bilo ves čas živahno. Sadike so menjale lastnike. / Foto: Maja Bertoncelj

Obiskovalci so si poleg izmenjave sadik lahko ogledali Vaški vrt na Trgu sv. Urha, za katerega članice društva in domačini zelo lepo skrbijo. Na voljo so bile brošure o kulturni dediščini in še čem. Dolgčas ni bilo niti otrokom, ki so reševali kviz, ki jih je popeljal po Vaškem vrtu in zgodovinskem jedru Smlednika. Za pravilno rešitev jih je čakala nagrada. Izbrali so lahko sadiko in se posladkali. Na Flancanju se je tudi prepevalo, za kar so poskrbeli pevci Mešanega pevskega zbora Smleški žarek. Urška Sešek in Franci Jenko iz Turističnega društva Hraše pa sta se ob zaključku oblekla v gorenjsko praznično nošo kmečkih mož in žena iz 19. stoletja. Gre za rekonstrukcijo originalnih oblačil, ki jo je dala izdelati KS Smlednik s sredstvi Evropskega sklada za razvoj podeželja.

Naj sadike sedaj rastejo in semena bogato obrodijo!

Na Flancanju se je tudi prepevalo, za kar so poskrbeli pevci Mešanega pevskega zbora Smleški žarek. / Foto: Janez Strojan

Sprehajalka srečala medveda

Sprehajalka je nanj naletela v soboto zjutraj v zaledju Koroške Bele.

Ana Šubic

Koroška Bela – Te dni je na Facebooku zaokrožila informacija, da so v zaledju Koroške Bele (Koničev stan) v soboto ob pol osmih zjutraj opazili medveda. Za pojasnila smo se obrnili na Blaža Černeta iz blejske območne enote Zavoda za gozdove, ki je povedal, da je informacijo preveril pri lovcih in da je v soboto na omenjeni lokaciji prišlo do bližnjega srečanja medveda in sprehajalke, ki se je močno prestrašila. Lovci so kmalu preverili mesto srečanja, a niso našli sledi ali drugih znakov prisotnosti medveda.

Černe je tudi pojasnil, da so se aktivnosti medvedov v zadnjem mesecu povečale, kar je značilnost medvedje populacije (iskanje novih teritorijev in hrane). Predvsem mlajši medvedi so pri iskanju novih teritorijev bolj aktivni.

»Trenutno v sodelovanju z lovci poteka zbiranje informacij o prisotnosti velikih zveri za obdobje od februarja do maja,« je razložil Černe in dodal, da podatki s strani lovskih družin že prihajajo in da že imajo prve ocene številčnosti. Stanje ne odstopna od preteklih let. Na Zgornjem Gorenjskem se na območju Zahodnih Karavank pojavlja en medved, dva ali trije so na širšem območju Jelovice, prav toliko pa naj bi jih bilo na širšem območju Pokljuke. »Škod letos še ni bilo, bilo pa je nekaj neprijetnih situacij. Najbolj izstopa zadnje srečanje in en nočni sprehod medveda po vrtu v Mostah pri Žirovnici. V Mostah je medved prečkal vrt, pri tem pa pustil sledi. Razlogov za pretirano skrb ni, vsekakor bi pa pozval vse sprehajalce psov, da jih imajo pod nadzorom,« je dodal Blaž Černe.

KRATKE NOVICE

V petek Dan zdravja v Radovljici

Radovljica – Zdravstvenovzgojni center Radovljica v petek, 20. maja, skupaj z Občino Radovljica na Vurnikovem trgu med 10. in 15. uro pripravlja Dan zdravja. Na stojnicah se bodo predstavili izvajalci programa Svit, fizioterapevti, kineziologi, psihologinja ... Zdravstveni delavci bodo opravljali meritve, s katerimi se prepoznavajo dejavniki tveganja za bolezni srca in ožilja, sodelovali bodo tudi izvajalci projekta Oživimo srce in dijaki Srednje zdravstvene šole Jesenice. Sodelovali bodo tudi izvajalci zobne preventive. Po dogodku bo ob 17. uri v Knjižnici A. T. Linharta predavanje z naslovom Program Svit na Gorenjskem.

Odprli park japonskih češenj

Vir pri Domžalah – Občina Domžale je v sredo, 11. maja, na Viru pri Domžalah odprla na novo zasajen park, ki krasi brežino reke Kamniška Bistrica in so ga poimenovali Park japonskih češenj Sakura. Japonske češnje (kar 85 dreves) so zasadili v spomin na olimpijske in paralimpijske igre v Tokiu 2020 ter na 30. obletnico vzpostavitve diplomatskih odnosov med Japonsko in Slovenijo. Nasad japonskih češenj je donirala skupina Kansai Helios, pobudo za zasaditev pa je podal veleposlanik Japonske v Sloveniji Hiromichi Matsushima.

Druga faza zapore Ljubljanske ceste

Domžale – Zaradi gradnje krožišča bo danes, 17. maja, v veljavo stopila druga faza zapore Ljubljanske ceste v Domžalah – nasproti policije pa vse do križišča Kamniške ceste. Stanovalci in policisti bodo do svojih objektov lahko dostopali po Ljubljanski cesti iz smeri Slamnikarske. Promet bo potekal v smeri Domžale–Kamnik; ta del križišča ostaja odprt.

Značilnosti slovenskega čebelnjaka

Bled – V sredo, 18. maja, bo ob 19. uri v Infocentru Triglavska roža Bled potekalo predavanje dr. Boruta Juvanca, arhitekta in raziskovalca, na katerem bo predstavil značilnosti slovenskega čebelnjaka, ki poleg kozolcev predstavlja posebnost slovenske ljudske arhitekture in pomemben del naše kulturne dediščine.

vremenska napoved

Danes bo zjutraj zmerno oblačno, nato se bo zjasnilo. Čez dan bo nastajala kopasta oblačnost, popoldne in zvečer pa bodo krajevne plohe in nevihte. Jutri bo dopoldne pretežno oblačno s posameznimi plohami. Čez dan bo jasno, pihal bo severovzhodnik, hladneje bo. V četrtek bo pretežno jasno.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo
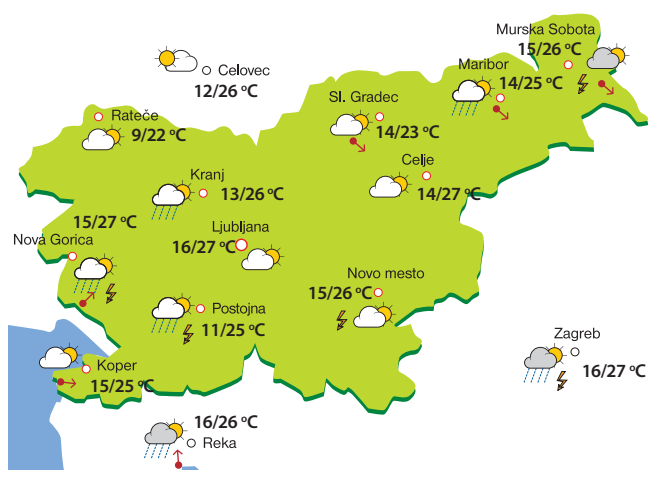
TOREK	SREDA	ČETRTEK
11/25 °C	10/22 °C	4/25 °C